

Giriddeki şehirler 4 saat bombalandı

Yunan Kralı ve hükümet Mısır'a çekildiler

Almanlar adanın garb kısmını sağlam bir surette tuttuklarını bildiriyorlar

İngilizlerin hava akınları

Paraşütçüler inerken

Kahire 25 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Yunan kralı ve hükümeti, askeri hareketi işkâl etmemek için Mısır'a gelmek üzere Giriden ayrılmışlardır.

Dört saat bombardman
Kahire 25 (A.A.) — Alman tayyareleri Cumartesi günü saat 14 (Devamı 3 üncü sayfada)

Veygand da işbirliği taraftarı

Generalin Fasta söylediği nutuk

Veygand Fas sultanı ile iki defa görüştü

Vichy 25 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:
Dün Fas şehrine gelen Fransız şimali Afrika fevkalâde mümesali general Veygand Fas sultanı ile ve Fas paşası ile uzun mülâkatlarda bulunmuş.

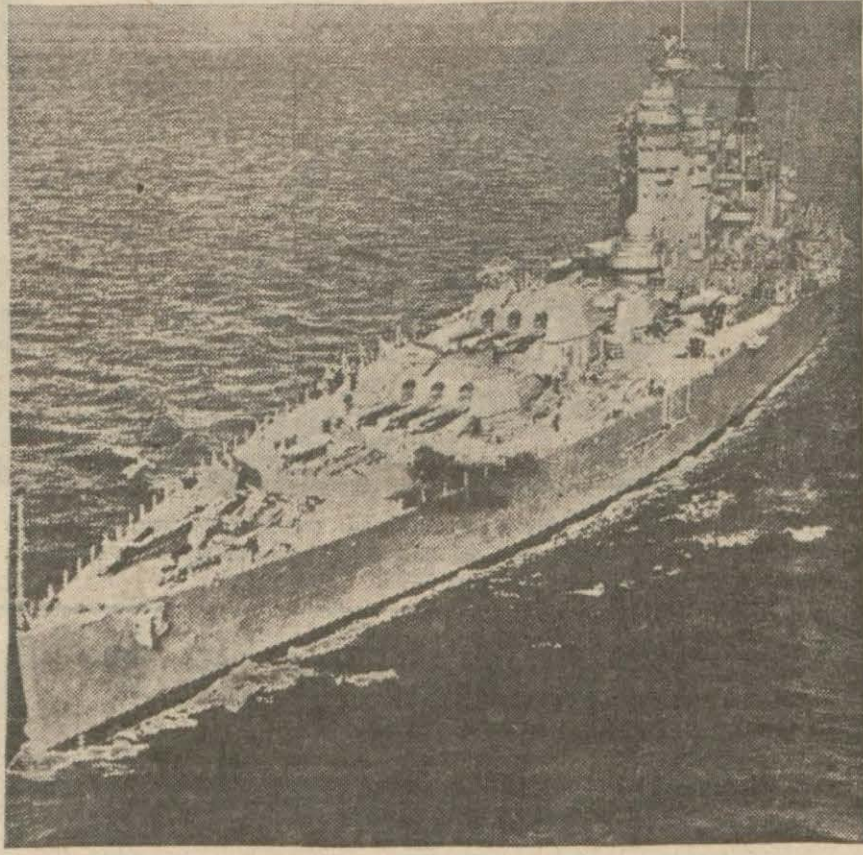
(Devamı 3 üncü sayfada)

ÇALAKALEM GAYRET!

Bu gayretkeşliği hoş görmüyoruz..

Yazan: E. Ekrem Talu

(Yazısı ikinci sayfamızda «Sözün Kıyası» sütununda)

İngilizlerin Nelson saffi harb gemisi

Deniz harbi devam ediyor

İngiliz tayyareleri tarafından yapılan hücum

«Hiç değilse bir torpil düşmana isabet etmiştir..»

Holânda sahillerinde 2 Alman vapuru batırıldı

Alman tebliği

Londra 25 (A.A.) — İngiliz amiralihînin tebliği:

Şimalî Atlantikte dünkü muharebeden sonra düşman kuvvetleri takib eden kuvvetlerimizden kurtulmağa çalışmışlardır. Akşam üzeri bahriye tayyarelerimiz tarafından yapılan taarruzda hiç değilse (Devamı 3 üncü sayfada)

AMERİKADA AKİSLER

İngiliz deniz hâkimiyetine bir darbe

Takibe dair haberler bekleniyor

Gemi kafilesi sistemine muarız olanlar bu hâdiseden kuvvet buldular

Vaşington 25 (A.A.) — Müstakil Fransız ajanı bildiriyor:

Hood'un zıyaından hayret içinde kalan Birleşik Amerika bu deniz muharebesi hakkında ve Bismark zırhlısının ta-kibine dair sabırsızlıkla yeni haberler beklemektedir.

En modern Alman zırhlılarının Amerika kıtasının ne kadar yakınlarda hareket edebilecekleri cihetini Amerika lılar anlamağa başlamışlardır. Vakti henüz bu babda resmi hiçbir mütalea yürütül-müyorsa da gazeteler, Bismark'ın üssünden kırk saat (Devamı 3 üncü sayfada)

Müdafaa mükellefiyeti

Vergilere dair lâyihanın ihtiva ettiği esaslar

Haziran başında tatbiki mukarrer vergi zamları beynelmilel buhranın zevalini müteakib kaldırılacak

Londrada tenkidler

Giriddeki muharebenin akisleri

Bir Londra gazetesi harb malzemesi nezaretinin mes'ul olduğunu yazıyor

Girid hâdisesi ihmal edilirse

Londra 25 (A.A.) — Sunday Chronicle yazıyor:

Hood zırhlısı hâdisesi Atlantikte tehlikenin azaldığını zannedenlere bir ihtar ise, Girid muharebesi ondan da çok daha vahim bir ihtardır. Çünkü Almanlar Yunan adasına ender görülür bir cür'etle ve aynı zamanda büyük bir maharetle taarruz etmek suretile bir adaya taarruz için deniz hâkimiyetine lüzum olmadığını isbat etmişlerdir. Girid yerine Büyük Britanya, Suda körfezi yerine Canterbury İda dağı yerine Dovvns okuyunuz ve işte Giridden aldığımız ders bu olur.

Sunday Times ve Observer gazeteleri Girid muharebelerinden bahsederek tayyare meydanlarında daha fazla dâfi bataryaları, daha fazla tayyare elde bulunması lüzumunu kaydederek diyorlar ki:

Eğer Almanlar tayyare ve plânörlerle binlerce asker gönderebilirler (Devamı 3 üncü sayfada)

Bütçe Encümeni Reisi İsmet Eker

Bütçe Encümeni Mazbata Muharriri Hüsnü Kitapçı

Ankara 25 (Hususi) — Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere yapılacak zamlar ve ihdası mukarrer bazı yeni vergilere dair olan kanun lâyihasının ihtiva ettiği esasların bir kısmını önce bildirmiştim. Geriye ka-

lan esaslar hakkında da malûmat veriyorum:
Muamele vergisi
Yeni lâyihada imalât muamele vergisi ile ithalât muamele vergisinin bazı hükümlerinin değiştirilmesi (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Ahmed Hamdi Başar

Kıymetli fikir ve iktisad adamımız, «Son Posta», yazı ailesine dahil oldu

Kıymetli fikir adamlarımızdan ve iktisadçılarımızdan Ahmed Hamdi Başar, «Son Posta» yazı ailesine dahil olmuştur. Okuyucularımız ken-disini Liman Şirketi gibi iktisadi müesseselerin başında gösterdiği çok şayanı dikkat faaliyetten başka kitablari, iktisadi mecmualardaki yazıları, konferansları ve muhtelif gazetelerde çıkan makaleleriyle de yakından tanırlar, zannederiz.

«Son Posta» ailesinin kazandığı bu yeni kıymeti müjdeleyen Ahmed Hamdi Başarın ilk yazısının yarınki sayımızda çıkacağını da haber veriyoruz.

Ahmed Hamdi Başar

Askerî vaziyet

Giridde cereyan eden kanlı boğuşmanın ilk safhası

«Eğer herhangi bir harbin daima mümkün sürprizleri için bir ihtiyat hissesi ayırmak lâzım gelmeseydi, bu istilânın çok uzun sürmeyeceğini bile söylemekte tereddüd etmezdik..»

Girid adasını istilâ maksadıyla, Alman ordusunun ada üzerine tevcih etmiş olduğu taarruz, dört gün süren kanlı ve karmakarışık bir boğuşmadan sonra, ilk safhasında muvaffak olmuş görünüyor. Henüz, mücadelenin cereyan tarzı hakkında elimize kâfi tafsilât geçmiş bulunmamakla beraber, Alman başkumandanlığının neşrettiği tebliğlerden sonra, İngiliz başvekilinin «garib» kelimesiyle tavsif ettiği bu harbi, uzaktan bir dereceye kadar daha vazih olarak tasavvur edebiliriz.

Alman taarruzu, ada üzerinde kesif bir hava bombardımanıyla başlamış, bunu müteakib, adanın muhtelif noktalarına bir paraşütçü yağmuru şeklinde inkişaf etmiştir. Hava bombardımanları bilhassa İngiliz gemileri bulunan koylara ve hava limanlarına tevcih edilmiş olmak lâzım geliyor. Taarruzun başladığı günkü Alman harb raporu bilhassa Suda limanına yapılmış o-

Hava dâfi topu eteş ederken

lan bir hava bombardımanından bahsediyordu.

Ada üzerine paraşütçü asker indirilmesi içinde Alman taktiğini Norveç ve Holanda muharebelerinden beri iyi tanıyoruz. Bu taktik, düşmanı şaşırtmak, onun muhtelif kısımları arasındaki muvasala ve muhabereyi kesmek maksadıyla, taarruz edilecek sahanın bir çok yerlerine, aynı zamanda, muhtelif kuvvete müfrezeler indirmek, fakat, asil keşif hareketi muayyen bir noktaya tahsis eylemektir. Sırf düşmanı şaşırtmak vazifesini üzerlerine almış olanlar, bir nevi fedaî veya feda edilmiş müfrezelerdir. Bunlar, hafif mitralyözler, muhabere âletleri, bisiklet, biraz yiyecek, içecek ve sıhhiye malzemesi gibi şeylerle beraber gönderiliyorlar. Yere indikten sonra, vazifeleri, kendilerine tevcih edilen iz'âç hareketlerini yapmak ve kabil olduğu hadde kadar taarruz veya müdafa ile meşgul olmaktadır. Bu kısım kuvvetler, ya ölüyorlar, ya esir oluyorlar, yahud

(Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

Millî küme maçları

Dün Galatasaray ve Fener galib geldiler

Sarı kırmızılılar Demirsporu 3 - 1, Sarı lâciverdiler de Gençlerbirliğini 4 - 2 yendiler

Galatasaray - Demirspor maçından heyecanlı bir safha (Yazısı 7 nci sayfanın 1 ve 2 nci sütunlarında)

Hergün

Yeni vukuattan
Sonra Bulgaristan

Muhittin Birgen

Üçlü pakta iltihak edip Alman ordularına geçid verdiği tarihtenberi Bulgaristanda büyük bir değişme vukua geldi. Alman orduları tarafından işgal edilmiş olan sahalardan büyük bir kısmı Alman erkânı harbiyesi tarafından birer birer Bulgar ordularının işgaline devredildi. Cenub harekâtının emniyetini temin için henüz Almanlar tarafından işgal edilmesi zarurî olan noktalar hariç olmak üzere, Bulgarlar, müstakbel Avrupa haritasında Bulgar renklerle boyanması mefruz olan bütün sahada kendi hâkimiyetlerini tesis ettiler. Bay Hitler, son nutkunda, Bulgaristandan bahsederken «Cihan Harbinde Almanya ile sadıkane sülâh arkadaşlığı etmiş olan Bulgaristanın uğradığı haksızlıkların bu suretle tamir edilmesinden dolayı Almanyanın memnuniyetini ifade etmişti. Bulgar Başvekili Bay Filof da, Soranya'nın yeni iktisadında, Führe'nin bu sözlerinden bahsederek Almanya'ya karşı Bulgaristanın min nettarlığını ifade etti.

Bu suretle, Bulgaristan, birdenbire, en geniş hududları içinde ya yılmış ve büyümüş olarak meydana çıkıyor. Son günlerde Garbi Trakya sahillere yakın olan adaları da Bulgarlar işgal ettiklerine göre, Bulgaristan, en müsaid şartlar dahilinde tasavvur edebildiği hududlara kadar yayılmış bir vaziyettedir.

Bir nazariyeye göre, bu suretle genişleşen Bulgaristan, diğer taraftan bütün hürriyet ve istiklâlden mahrum kalmış ve Almanyanın esiri olmuştur. Fakat, bu nazariyeye Bulgaristanda kuvvetli taraftarlar bulmak güçtür. Çünkü, bu memleket, bütün yeni istiklâl tarihinde hiçbir zaman tam bir istiklâl görmüş değildi. Bilhassa yirmi senedenberi Versailles muahedesi'nin zincirlerini ayaklarında taşımış olan bir millete, bugünkü büyük hududlar arasında esaretten bahsetmek, bir nevi masal söylemekten başka bir şey değildir; eğer, Bulgaristan Cihan Harbinden kanadı ve bacakları keşmiş bir kuş olarak çıkmışaydı, eğer bir memleketin istiklâlinin yegâne delili olan ordu hakkı kendisinden nezedilmiş bulunmasaydı, belki de o, bugünkü vukuatta başka türlü anlar ve bu vukuata takaddüm eden Balkanlar siyasetinde büsbütün başka türlü roller alırdı. Avrupanın son elli senelik tegallüb siyaseti Bulgaristana tam istiklâlin lezzetini ne zaman tattırması ki bütün Bulgaristan damagında onun tadını duysun?

Bundan dolayı ve sırf bundan dolayıdır ki Bulgaristan, bugün -kü vaziyetten dolayı memnun bulunuyor ve şimdi bütün gayretle Bulgar demiryollarını ve şoselelerini Makedonya ve Trakya demiryollarına bağlamakla meşgul bulunuyor.

Geçmişin Balkanlara aid siyaset hatalarını burada tekrara lüzum yoktur. Bunlardan çok bahsettik ve Türk okuyucuları da bunları çok iyi bilirler. Balkanların göbeğinde otup bütün yolların anahtarlarını kendi elinde tutan memleketi hariçte bırakarak Balkan Antantını yapmak istemiş olan diplomatları, zaman zaman bir Balkan merkezinde toplanıp şampanya içmelerini, vaktile, bu sütünlarda Balkan diplomatları festivali diye tavsif etmiştik. Coğrafyayı, iktisadı, tarihi ve zamanın yakıcı meselelerini bir tarafa bırakıp Parisin veya Londra'nın keyfine göre Balkan siyaseti yapmanın bütün ağır akbetlerini Balkan devletleri birer birer hep gördüler. Bunların arasında müstesna olarak bir Türkiye varsa, o da bunu, kendi siyasetini yüzde yüz bir Türk siyaseti olarak tayin ve idareye kadîr bir sevki idare cihazına malik bulunmasına borçludur.

Son günlerde Bulgaristan ahvalini takip ederken gözümüze çarpan şeylerden biri de orada Türkiye'ye karşı sakin ve daha ziyade dostane havadır. Bulgar matbuatında Türkiye hakkında dostane ve hattâ samimî neşriyateksik olmadığı gibi, Bulgar hükümetinin takip ettiği siyaset de Türkiye

Resimli Makale:

Sıkıntıyı, mahrumiyeti, acıyı ve dayanmayı göze alabiliyor musun? İstediyin her şeyi, yolunu da bulmak şartile yüzde doksan ihtimal ile yapabilirsin.

Elinden hiç bir iş gelmeyen, şahsî hiç bir teşebbüsün başında bulunmayan insan rahatını çok düşünen insandır, hayatta durumu rüzgârın gelişine bağlı kuzlalıktan ibarettir.

Birleşik Amerikada zabıta memuru nasıl yetişiyor?

En yılmaz, en cür'etkâr insanlardan mürekkebe olan ve halkın G. Men adını verdiği bu memurlar büyük bir titizlikle seçilir.

Birleşik Amerika zabıtası dünyanın en meşgul zabıtalardan biridir. Ve Amerika zabıta memurlarına son seneler içinde «G-Men» adı verilmiştir. Şimdi Birleşik Amerikada hep «G-Men» adı işitilmektedir.

Yazımıza başlamadan evvel «G-Men» adının ne suretle verilmiş olduğunu izah edelim:

Bundan dört, beş sene evvel Birleşik Amerika'yı haraca kesen bir adam vardı. Birçok adamları cep mitralyozu ile öldürmüştü. Adı «Kelly olan bu adama herkes «Machine - Gun mitralyoz» lakabını takmıştı.

Birleşik Amerika zabıtasının en yılmaz, en cesur unsurları olan «G-Men» ler günün birinde Kelly'yi ansızın bastırılmışlardı. Kelly tahminin hilâfına olarak derhal ellerini kaldırmış ve teslim olduğunu söylemişti.

Kendisini tanyan zabıta memurlarından biri ona şu suali sormuşturdun?

— Ne diye kendini müdafaa etmedin?... Ne diye hemen teslim oldun?

Kelly şu cevabı vermişti:

— Sizler G-Men'ler artık yaman olmağa başladınız, çok çetin davranmağa başladınız... — «G-Men» ile ne demek istiyorsunuz?

— «G-Men» demekle «hükümet adamları» nı kast ediyorum.

Bu ad zabıta mensublarının, halkın fazlasile hoşuna gitti. Artık herkes «G-Men» demeye başladı...

Edgar Hoover

G-Menleri çok ciddi bir surette ıslah edip yetiştiren, onları bütün dünyanın gıpta ettiği modern usulleri öğreten zabıta âmirlerinin başında Washington'da «F. B. I.» = «Federal Bureau of Investigation» müdürü Edgar Hoover gelmektedir.

Bu adamın, eski reisicumhurları hiç bir karabeti yoktur. Elli yaşında olan Edgar Hoover çok faal, çok dinamik bir adamdır. Maiyetinde 2000 memur vardır. Ayrıca 700 adet hususî memuru bulunmaktadırlar. Bu 700 «Hususî memurlar» tâli 42 daireyi idare etmektedirler. Bu 42 daire de Birleşik Amerika arazisi dahilinde muhtelif muntakaları arasında taksim edilmiştir. Her bir dairenin muayyen bir hududu vardır. Bu 42 daire aynı zamanda bir elden idare edilmekte gibidir. Hergün Washington vukuat raporları gönderirler. Bu raporlar hergün mütehasıs zabıta âmirleri tarafından inceden inceye tetkik edilir.

Vukuatın kendilerine derhal haber verilmesi için bunlara «teletyp» yerleştirilmiştir, bu hususî bir telefoa hattıdır. Adı ve numarası «National 7117» dir. Bu 7117 lerden her biri Washington'daki merkeze bağlı bulunmakta

iki dakika sonra Washington'daki zabıta umumî karargâhı meseleden haberdar olmaktadır.

Hükümet «G-Men» lere «Special Aents» ismini vermektedir.

G-Menler nasıl seçiliyor? G-Menlerin seçilmesinde Ed-

gad Hoover çok büyük bir titizlik göstermektedir.

Hiç bir tesire tâbi olmamaktadır. Birleşik Amerika gibi siyasi cereyanların pek büyük nüfuzu bulunan bir memlekette bu tesirleri hiçe saymak her halde pek büyük bir cesaret eseridir.

Hoovere göre zabıta memurları tam manasile «bitaraf» olmalıdırlar. Hakikaten, bu adam maksadında ve gayesinde muvaffak olmuştur.

G-Men olmak istiyenler mutlaka 23 ile 35 yaşları arasında olmalıdırlar. Boyları 1,80 den yüksek, tamüssihha olmalıdırlar. Beş metre mesafeden bir konuşmayı dinlemek kabiliyetini haiz bulunmaları bilhassa şart koşulmaktadır.

Hususî hayatları dahi pek büyük tetkike esas teşkil etmekte dir.

Çok sert, aynı zamanda çok nazik olmalarına dikkat edilmektedir.

Hoover demistir ki: — Bugün bir hırsız isticvab edecek olan bir G-Men yarın bir nazırı isticvab edebilir.

Bu zabıta memurları muhakak surette bir hukuk mektebinden diplomalı, baroya kayıtlı, iki sene avukatlık yapmış olmalıdırlar.

Ticaret mektebi mezunları üç senelik ticaret hayatını muvaffakiyetle ikmal etmiş olanlar vazifeye alınır.

(Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

İSTER INAN, İSTER INANMA!

Bir meslekdaşımız diyor ki: — 1941 Avrupa için yalnız ikinci bir harb yılı değil, aynı zamanda büyük açlık yılı olacaktır. Çünkü bütün kat'ay içerisine alacak surette genişleyen harb sahasında zirai istihsal faaliyeti geçen senelere nisbetle çok azalmıştır. Sonra İngiliz ablukasının hariçten gıda girmesine mâni olmak yolundaki tesiri Amerikanın aldığı son vaziyet üzerine artmıştır.

Esasen kendi kendini geniş sulh senelerinde bile zirai istihsalı ile geçindiremeyen Avrupanın böyle bir vaziyete düştükten sonra uğrayacağı açlık felâketinin ne olacağı kolay anlaşılır. Bilhassa Romanya gibi Avrupanın zirai istihsal bakımından en verimli

[EDEBİYAT]

En zengin bir mevzu: Hayvanlar

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Aklımda kaldığına göre, Hüseyin Rahmiden ilk okuduğum roman Nimetşinas'tı. O romanın bir yerinde, ikinci namazına kalkmak için loş ve gölgeli odasındaki minderinde doğrulan büyük hanımın ayaklarına uykusundan uyanan bir kedi sürünür ve kuyruğunu salıyarak o da kapiya doğru gider, Bilmem neden, o romandaki bu kediyi hâlâ unutamam. Belki küçüklüğümdenberi, birçok kimseler gibi, kedileri çok sevdiğim buda bir tesiri vardır, fakat yalnız kedilerin değil, okuduğum eserlerdeki birçok hayvan portrelerinin de ayrı ayrı birer hatıra-sını taşıdığına göre, bunda kendime yalnız bir tek hayvana sevgi inhisarı da bulamıyorum. Nihayet bu müşahede ile şuna kanaat getiriyorum ki, bize hayatı sevdiğim cazibeler içinde, hayvanın da büyük bir rolü var. Belki dillerini anlamıyoruz, fakat muhakkak ki sesleri, muhtelif zekâ ve hassasiyet işaretleri, hattâ bazan mimikleri ile bize çok kere bir dost çehresi kadar yakın ve samimî geliyorlar. Şarkta ve garbde dünya edebiyatının birçok fıkralar, hikâyeler, şiirler, hattâ bazan koskoca romanlarla ortaya attığı bu son-suz mevzu bağışlıgımız da yüzde doksan bu cazibeden doğmaktadır. Yine muhakkak olan şudur ki, insansız tabiat ne kadar cansız bir âlem olursa, hayvansız tabiat da aynen o ruhsuzluk ve hareketsizlik içinde kalırdı. Bunun için ta-biatin ihmal etmediği bu canlı âlem edebiyat ta etmemiştir, çünkü edemezdi. Nasıl edebilirdi ki pen-ceremize konan ve hu çeken gü-vercinden, kapımızda uyuklayan ve havlıyan köpekten tutun da, ineğimizde, atımızda, koyunumuzda kadar nice hayvanlara karşı irsî bir sempatiniz sönmeden yaşıyor.

Diğer taraftan büyük ormanlardaki vahşi sürülerin bile birçok seyyah ve edebiyatçı kitablarında nasıl büyük bir alâkayla tetkik edildiğini görüyoruz. Bütün bunlar, başlı başına bir hayvan edebiyatının kudret ve lüzumunu göstermeğe kâfi delillerdir.

Geçenlerde Francis de Miamandre'nin «Hayvanların zekâsı» isimli eski bir fıkrası elime geçti. İnce muharrir, bu yazısında, Descartes'in hayvanlar hakkındaki «Onlar birer makinedir» diye verdiği hükme kıyıyor. Sonra şu müdafaayı yürütüyor: Hayvanın bir makineden gayri bir şey olduğunu anlamak için herhangi birine on dakika bakmak kâfidir. Aksi takdirde hiç bir hayvana bakmamış olmak lâzım gelir. Onlar da biz insanlar gibi zekâyı malikittirler ve bu zekâyı kendilerine göre işlerler. Üstelik hisleri de vardır, hem de çok kere hiç bir menfaat perinde koşmayan bir hisse sahibidirler.

Muharrir bu fikirleri genişlet-tikten sonra hayvanların fedakârlık duygularından da bahsediyor. Bir orangutanın ağzında çiğnediği şifalı otlarla nasıl yanındaki başka hayvanları tedavi ettiğini, bir bukaledonun bir arkadaşının hayatını kurtararak nasıl kendi hayatını feda ettiğini söylüyor ve son olarak da, bir kızı aşık bir kurbağanın hakikî macerasını haber veriyor. Hâsılı başka müelliflerin de kaydettikleri bu gibi müşahadelerden sunu çıkarabiliriz ki, hayvan denen mahlûk, zekâsı, hassasiyeti ve bu zekâ ile hassasiyetin muhtelif tezahürleriyle en büyük eserlere mevzu olabilecek kıymettedir. Burada La Fontaine'i hatırlamamak kabil mi? Bütün o manzum hayvan portrelerinde ve hikâyelerinde nasıl insanların binbir duygularını, zaafalarını, güllünlüklerini yansıtmalarını bilmiştir! Onları kim okuması, hattâ bazılarını kim ezberlememiştir! Yalnız, zamanla, bazı manzumelerin hikâyesi değişebilse bile, özünü, cevherini bir türlü kaybetmiyorlar. Bu münasabette La Fontaine'in meşhur karga ile tilki hikâyesinin asrî şeklienden bahsetmek isterim. Hoş bir devir farkını izah eder:

Malûm ya, La Fontaine'in manzumesinde, tilki sözde karganın sesine âşıkır. Ağacın dibine gelir ve yukarıki dalda, ağzında bir peynirle duran kargaya yalvarır: — Canım karga, gözüm karga, öte de bir kere o güzel sesinle mest-olayım!

Bunun üzerine karga ağzını açarak gâk diye haykırır ve aşağıya düşen peyniri yakahyan tilkinin arkasından sapan taşı yetiştirir. İşte hepimizin bildiğimiz meşhur hikâye bu! Şimdi bunun yeni bir İtalyan şairi tarafından asrîleşmiş nümesini anlatalım ve şair soruyor:

— Tilki kargaya yalvardığı zaman karga ne yaptı?

Sözün kısası

Bu gayretkeşliği
Hoş görmüyoruz!

E. Ekrem Talu

Bu harb başlayalıdanberi a-ramızda, bazan kraldan fazla kral taraftarlığı eden bir takım gayretkeşler görüyoruz. Şu veya bu tarafa karşı besledikleri dostluğun, sempatinin herkeşçe de kabul edilmesi için çalakalet gayret sarfediyorlar. Bu kadarla kalsalardı iyi, fakat o hususi ve müfit duygularının mutlak ve mutlak bizi de bu badireye sürüklemesini, Türkiye'nin bir aşkına harbe girmesini de açık açık iltizam ediyorlar. Hattâ bazan kendilerini kaybedip, harbe girmemenin ilerideki mevhum mesuliyetini en büyük omuzlara şimdiden yüklemek gibi saygısızlıklar da gösteriyorlar.

Bu gibilerin bir vakitler, bizzat tapınmış oldukları putlara karşı bugün nefret izhar, nefret izhar eylediklerine de halihazırda taabbüd eylemelerine birşey demiyoruz. Bu onların kendi işidir. Yirmi beş sene, kanaatlerde böyle bir değişiklik hâsıl edebilir; ve insan o vakit ak dediğine şimdi de kara derse belki de ayıblıya ayıplar, âmmeye zararı dokunmaz.

Ancak, bu yeni dostlukla yeni husumetin de, başkaları üzerine tesis yapmak suretile, teşmiline çalısmak pek de tahsin edilecek bir hareket değildir.

Cumhuriyet hükümetinin Türk matbuatına en geniş ölçüde bahşeylediği serbestiyi hiç birimiz bu türlü süistimal etmeğe kendimizde hak göremeyiz.

Hükümetimiz iç siyasetinde hepimiz sırası gelince tenkid edebiliriz ve tenkidlerimiz de makul ol-duğuca her vakit iyi karşılanıyor. Dış siyasete gelince, onun da en doğru, en isabetli bir siyaset olduğuna bütün milletle beraber tamamiyle kanız. Çünkü bu siyaset bizi herhangi bir maceraya atılmaktan korumustur ve koruyor.

Şunun, bunun hatırı için, ibresini ki kadar da inhirâf ettirmeyeceğimizi her vesile ile haykıracağız bu makul siyaseti, gene şunun bunun menfaatine alet edemeyiz. Filancanın istiklâlini müdafaa edecek biz kalmadık. Zaten istiklâl denilen mukaddes şey, gayrin elile müdafaa edilmez. Bu hakikati herkesten iyi biz biliriz; çünkü bu yolda daha yepyeni tecrübemiz vardır.

Bizim kendimizi kuşatan başka tehlikeler olup olmadığına gelince bunun da takdirleri değil, her türlü aydınlanma ve doğruyu görme vesaiti elinde muhtemel surette mevcut olan Cumhuriyet hükümetine ve hükümeti isabetli rey ve direktiflerle irşad eden Millî Şefe aiddir.

Diğer taraftan görüyoruz ki kendi yurdumuzu ve istiklâlimizi korumak için her türlü tedbirler de alınmış ve hâlâ da alınmaktadır.

Cihan Harbinin öyle bir safha-sına geldik ki, frenk darbi meseline denildiği gibi «iyi tanzim edilmiş merhamet herkesin kendinden başlar!»

Biz şu anda yalnız kendi selâmetimizi düşünmek mevkindeyiz. Bizi bu selâmete ulaştıracak kararlar almak hakkını da münhasıran başımızda bulunan ve dirayetleri vatanperverliklerinden aşağı kalmayan büyüklüğünde görüyoruz.

Onlara sonuz itimatımız var. Onun için, ötekinin berikinin gayretkeşlikleri hiç de hoşumuza gitmiyor!

E. Ekrem Talu

Çorap makinelerini kontrol

Evlerdeki çorap makinelerinin kontrol işine bugünden itibaren başlanacaktır. Makinelerin sabit damgası sökülerek muntaka İktisad Müdürlüğüne getirilecek ve damgalanacaktır. Çorap makinelerine sıra numaralarını gösterir plakalar konacak ve evlere iplik tevziyatı bu esasa göre yapılacaktır.

MAYIS

Rumi sene 1387	26	Arabi sene 1383
Mayıs 13	Romani sene 1941	Hızır 21

PAZARTESİ

GÜNEŞ		R. Âhr		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	84	8	22	8	22
9	05	0	59		
Göle		İkindi		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	13 11	17 10	20 30	22 25	
E.	4 41	8 39	12 -	1 56	

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken Almanya Amerikayı tehdit ediyor

Amiral Raederin gazetecilere beyanları

"Amerikanın katile sistemini kabulü bir harb vesilesi teşkil edecektir"

Berlin 26 (A.A.) — Alman deniz kuvvetleri kumandanı Amiral Raeder dün Amerikan gazeteleri muhabirlerine beyanatta bulunarak demiştir ki:

— Birleşik Amerika tarafından katile sisteminin kabulü bir harb vesilesi ve Almanya tarafından sebebiyet verilmeyen bir taarruz teşkil edecektir.

Domei ajansının muhabirine de amiral şunları söylemiştir:

— Amerikanın İngiliz bahriyesi menfaatinde olarak Almanya'yı istihdaf eden devriye usulünü Almanyanın lıkaydı ile temaşa etmesini kimse beklememelidir.

Yunan kralı esir olmak tehlikesi atlattı

Kral halka bir beyanname neşretti

Kahire 26 (A.A.) — B. B. C.: Dün haber ahıdına göre Giridde karaya inmisi olan ilk Alman paraşütçüleri Yunan kralı ile bağvekilinin ikametgâhının civarına inmişlerdir. Bu sırada kısa bir zaman için kral ile başvekil kendilerini muhafaza ile mükellef kıtaattan ayrı kalmışlardır.

Kralın beyannamesi

Kahire 26 (A.A.) — B. B. C.: Yunan kralı Jorj bir beyanname neşrederek Giridde askeri hareketi işkâl etmemek üzere hükümetle birlikte terkeylediğini bildirdikten sonra demiştir ki:

— Hürriyet için mücadelede İngilizlere hükümetle sıkı surette teşriki mesai edeceğim.

Kral Giridde hitaben de demiştir ki:

— Yunanistanın son müdafaa mevkiisiz. Dünya bizi takdirle temaşa etmektedir. Dayanınız, zaffer bizimidir!

Giridin üç şehri harabe halinde

Kahire 26 (A.A.) — B. B. C.: Cumartesi günü Alman tayyareleri tarafından Giridin başlıca şehirleri üzerine yapılmış olan bombardıman bu harbin en şiddetlilerinden biri olmuştur. Hanya, Kandiya ve Retimo şehirleri üzerine dört saat mütemadiyen bomba yağmıştır. Üç şehrin ticaret mahalleleri kâmil mahvolmuştur. Bununla beraber ölenlerin sayısı azdır. Girid halkı şayanı takdir bir itidal göstermiştir. Bir İngiliz zabiti Giridlilerin İngilizlerle mukayese edilebileceğini söylemiştir.

Almanlar 560 Fransız sübayını serbest bıraktılar

Marsilya 26 (A.A.) — Alman yadandan dönen ikisi general, 100 ü yüksek rütbeli, 560 sübayı hâmil bulunan tren Marsilyaya gelmiş.

İngiliz tebliği

Almanlar Cumartesi günü Giride yeni kuvvetler çıkarmağa muvaffak oldular

Kahire 26 (A.A.) — B. B. C.: Orta şark İngiliz karargâhının dünkü tebliği:

Giridde Cumartesi günü Almanlar karaya yeni kuvvetler çıkarmağa muvaffak olmuşlardır. Maamafih bunlar bundan evvelki iki gün zarfında karaya çıkarılmış olanlardan çok daha az miktardadır.

Kandiya ve Retimo muntakalarında şiddetli muharebeler cereyan etmektedir.

Maleme ve Kandiya arasında göğüs göğüse şiddetli çarpışmalar vukua gelmiştir. Alman tayyarelerinin müthiş pike bombardımanlarına rağmen İngiliz ve Yunan kuvvetleri düşmana azim zayıf vermişlerdir. İngiliz topçusu Maleme tayyare meydanını şiddetle bombardıman etmiş ve yerde bulunan tayyareleri tahrib etmişlerdir.

Libyada, Tobruk ve Sollum muntakalarında İngiliz kaşif müfrezeleri ile topçusu büyük faaliyette bulunmuşlardır.

Habeşistanda

Habeşistanda Göller muntakasının hareket şayanı memnuniyet bir şekilde devam etmektedir.

Daha şimalde Debre Markosa kaçmağa ve Adisababın şimalindeki dağılık muntakaya iltica eylemeğe muvaffak olmuş olan mühim bir İtalyan kolu Sudan kuvvetleri ve İngiliz kumandası altında bulunan Habeş vatanperverleri tarafından hücumu uğramıştır.

Üç gün süren şiddetli muharebeden sonra İtalyan kolu teslim olmuştur. 570 İtalyan ve 8000 müstemele askeri esir edilmiştir. Elde edilen ganimet meydanında 7 top, 170 mitralyöz vardır.

Muğlada şiddetli zelzeleler oldu

Ankarada da şiddetli bir zelzele oldu

Ankara 25 (A.A.) — Bugün saat 11 i iki dakika geçe Ankarada didben gelme kuvvetlice bir yer sarsıntısı hissedilmiştir. Hiçbir hasar ve hiçbir zayıf yoktur.

Muğla 25 (A.A.) — Dün gece de şehrimizde muhtelif fassallarla yer sarsıntısı kaydedilmiştir. Bunlardan saat 24.24 de vukua gelen yer sarsıntısı çok şiddetli olmuştur.

Yer sarsıntısından Muğlaya bağlı Pisi, Kedoca, Bayır köylerindeki evlerden yüzde onu oturulmayacak derecede harap olmuş ve yüzde yirmi beşinin de bacaları ve duvarları yıkılmıştır. Bir çocuk ölmüş ve bir kişi de yaralanmıştır. Gerek Muğla ve gerek bu köyler halkı dün geceyi dışarıda geçirmişlerdir. Zelzele fassallarla devam etmektedir.

Amerikada akisler

(Baştarafı 1 inci sayfada) İk mesafe ve kuvvetli İngiliz donanmasının ortasında çok tehlikeli bir akis yapılmakta olduğuna ehemmiyetle kaydediyorlar.

Nevyork Times'in Vaşington muhabiri diyor ki:

İngiliz deniz hâkimiyetine indirilen darbenin ağırlığı, Hood'un batmasının yalnız İngiliz büyük elçiliğinde değil, Amerika bahriye nezaretinde de kat'i bir sükûta karışılması olmasla izah edilebilir.

Gemi kafesi sistemine muarız olanların bu hâdiseden kuvvet bularak Alman filosunun, bu son muharebede de sabit olduğu üzere, Atlantikte serbestçe dolacağını ve katile sisteminin Almanya ile Amerika arasında muhakkak bir harb çıkaracağını ileri sürmeleri muhtemeldir.

sivil, askerî ve lejyon heyetleri tarafından karşılanmıştır. Bunlardan 350 sübay Marsilya hastanelerine sevk edilmişlerdir. Diğerleri Cote d'Azur'da muhtelif yerlerde tedavi edileceklerdir.

Giriddeki şehirler 4 saat bombalandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

den 18 e kadar kitle halinde ve fastlasız olarak Hanya, Retimo ve Kandiyayı bombardıman etmişlerdir. Buraların imhası Rotterdam'daki vüs'atte olmuştur.

İngiliz tebliği

Kahire 25 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının tebliği:

Giridde, İngiliz hava kuvvetlerine mensub tayyareler düşman mevzilerine ve tayyarelerine şiddetli hücumlarda bulunmuşlardır. 23/24 Mayıs gecesi, ağır bombardıman tayyareleri Maleme tayyare meydanına taarruz ederek büyük bir tayyareyi tahrib etmişler ve bir miktar büyük yangın çıkarmışlardır.

Aynı tayyare meydanına gündüzün yapılan bir hücum esnasında bombardıman tayyarelerimiz en az bir düşman tayyaresini tahrib etmişler ve diğer müteaddid tayyareleri hasara uğratmışlardır.

Dün İngiliz av tayyareleri Maleme muntakasına asker çıkarmakta olan asker nakliye tayyarelerine hücum etmişlerdir. Messerschmitt tayyaresiyle cereyan eden bir muharebe esnasında bir tayyaremiz düşmüştür.

Suriyede, İngiliz hava kuvvetlerine mensub bomba tayyareleri Halep tayyare meydanında bulunan müteaddid Alman tayyarelerine hücum etmişlerdir. Bir düşman tayyaresi tahrib edilmiş, birçok tayyare de hasara uğratılmıştır. Bir bomba bir hangara isabet etmiş ve infilâklar olmuştur.

Alman tebliği

Berlin 25 (A.A.) — Resmî tebliği:

Hususî bir tebliğle bildirildiği üzere paraşütçüler ve tayyare ile indirilen kit'alar Girid adasında 20 Mayıs sabahının ilk saatlerinde benzeri İngiliz ordusunun bir kısmı hat bediyorlar. Hava yolile cür'etli bir hücumda bulunan bu kuvvetler, avcı, tahrib, savaş ve pike tayyarelerinin müzaharetle tâbiye bakımından ehemmiyeti haiz olan adanın mühim noktalarını zaptetmişlerdir. Orduya mensub teşekküllerle takviye edilmiş bulunan Alman kit'aları karada hücumu geçirmişlerdir. Adanın garb kısmı şimdiden sağlam bir surette kit'alarımız tarafından tutulmaktadır. Paraşütçüler ve tayyarelerle nakledilen kit'aların orduya mensub teşekküllerle işbirliği temin edilmiş olarak usulü dairesinde harekâta devam edilmektedir.

Alman hava kuvvetleri, Girid muharebelerine müdahale etmek ve Alman muvaffakiyetine mâni olmak üzere İngiliz filosu tarafından yapılan teşebbüslerin önüne geçerek İngiliz harb gemilerini Giridin şimalindeki deniz kısmından taretmişlerdir. Hava kuvvetlerimiz aynı zamanda birçok harb gemilerini batırması ve hasara uğratması ve bütün harekât muntakasında hava üstünlüğünü kazanmıştır.

Alman kuvvetleriyle sıkı bir işbirliği yapan İtalyan deniz ve hava kuvvetleri 20 Mayıs'tan beri Girid muharebesine iştirak etmişler ve şimdiki kadar kazanılan muvaffakiyetlerde mühim bir hisse almışlardır.

Yeni kuvvetler

Alman hava kuvvetleri dün yeniden parlak muvaffakiyetler temin etmek suretile Girid adası muharebelerine müdahale etmişlerdir.

Paraşütçü takviye kuvvetleri yeniden paraşütlerle atılmışlar ve avcı tayyare teşekküllerimizin himayesi altında adada karaya inmışlerdir.

Savaş tayyarelerimiz düşman bataryalarını ve mitralyöz yuvalarını, barakalarını, kaplıları ve kıta-tahşidatını muvaffakiyetle bombardıman etmişler ve müteaddid İngiliz tayyare dafi batarya mevziini ve telsiz tesisatını, yerde bulunan iki tayyareyi tahrib etmişler ve Girid'in cenubunda 1000 tonilâtuluk bir düşman ticaret vapurunu batırmışlardır.

İtalyan tebliği

Roma 25 (A.A.) — Resmî tebliği: Deniz ve hava kuvvetlerimiz 19/20 Mayıs'tan beri Girid adasının ıgslı için şarkî Akdenizde Alman kuvvetleri ile işbirliği yapmışlardır. Torpidolarımız Cuma ve Cumartesi günü tebliğlerde cereyan ettiği bildirilen muharebelere muzafferane hâkim olmuşlar ve düşman filosuna ağır zayıf verdirmişlerdir. Torpille mücehhez bom-

MUAZZAM BLOK MU?

Almanya, İtalya, Fransa, Rusya ve Japonya arasında muazzam bir bloktan bahsediliyor

Londra 25 (A.A.) — Sunday Times'in diplomatik muhabiri yazıyor:

Alman propagandası İngiliz ve Amerikan efkârı umumiyesini yakında Almanya, İtalya, Fransa, Rusya ve Japonyadan mükrek kuvvetli bir blokla karşılaşılabileceğine inandırmak istiyor. Öyle muazzam bir blok ki Birleşik Amerika harbe girmekten sakıncalıdır.

Almanya ile Rusya arasında güya müzakereler yapılmakta olduğu hakkındaki haberler müphemdir. Ve birbirini nakzedecek mahiyettedir. Maamafih gerek Londra'da gerek Moskova'da Sovyet mahfelleri bu müzakerelere dair çıkarılan haberleri tekbiz ediyorlarsa da muhakkak olan birşey varsa o da Almanların bu müzakerelerin ehemmiyeti üzerinde ısrar etmeleridir.

Bağdad elçimiz vazifesi başına dönüyor

Ankara, 25 (Hususî) — Birkaç gündüzenberi şehrimizde bulunan Bağdad elçimiz Cevad yakında memuriyeti başına dönecektir.

Irakta son muharebeler

Beirut 25 (A.A.) — 27 numaralı Irak tebliği:

Garb cephesinde: Kit'alarımız Şeria'dan gelen motörlü düşman kit'alarına tesadüf ederek taarruz etmişlerdir. Anudane bir muharebeden sonra düşman çekilmeğe mecbur edilmiş ve müteaddid yaralı ile hasara uğramış arabaları muharebe sahasından bırakmıştır.

Irak tayyareleri Habbaniye meydanını uçarak yerde bulunan Gladiador tipinde 5 İngiliz tayyaresini mitralyöze tutmuşlar ve ateşe vermişlerdir. Hava dafi bataryalarımız asker nakline mahsus dört düşman tayyaresini hasara uğratmışlardır. Düşman mevzileri üzerinde bir çok keşif uçuşları yaptık. İngiliz tayyareleri Bağdad ve diğer arazi üzerinde uçuşlardır. Çölde vaziyet değişmiştir.

Londrada tenkidler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dilerse bunun sebebi 3 gün müddetle hava hâkimiyetini elde tutmuş ve İngiliz av tayyarelerini Girid tayyare meydanlarını terke mecbur etmiş olmalarıdır. Neticesi ağır olan bu terkin hakiki sebebi bazılarının iddia etmiş oldukları gibi tayyare meydanı olmaması değil ve Sunday Times gazetesi, bundan dolayı hava kurmayını değil, harb malzemesi nezaretini tenkid etmekte ve bundan mezkûr nezaretin mes'ul olduğunu yazmaktadır.

Observer'in havacılık muhabiri diyor ki:

Girid hâdisesi ihmal edilirse neticesi felâketli olabilecek elim bir tecrübedir. Askerlerimizin ve denizcilerimizin kahramanlığı ile övünmek sırası değildir. Mücadeleyi bu kadar güç ve çetin hâle almalık ve şeraiti müsamahasız muhakeme etmek zamanı gelmiştir.

Alman tayyareleri avcı ve keşif tayyareleri durmadan muharebeye iştirak etmişlerdir. Giridde bulunan hedefler birçok defa muvaffakiyetle bombardıman edilmişlerdir. Adayı himaye eden İngiliz filosuna mensub harb gemilerine karşı birçok hücumlar yapılmıştır. Düşmanın uğradığı zayıf Çarşamba ve Cuma günü tebliğlerde bildirilmiştir. Mihver kuvvetleri tarafından zayıfa uğratılan İngiliz filosu üslerine çekilmeğe mecbur kalmıştır.

Şarkî Akdenizde yapılan harekât esnasında bir torpido muhribi ile bir torpido kaybettik. Mürettebat hemen tamamen kurtarılmıştır.

Almanyanın Türkiye ve Rusyadan transit talebinde bulunduğu haberleri asılsız

Berlin 25 (A.A.) — Alman hariciye nezaretinde, Almanyanın Türkiye ve Sovyetler Birliğinden bir transit talebinde bulunduğu dair Corriere Della Sera'nın neşrettiği haberlerin ve Romadan gelen diğer haberlerin tamamile asılsız olduğu bildirilmektedir. Gazete de Lausanne'in Berlin muhabirinin verdiği haberler de aynı tarzda tekbiz edilmektedir.

Deniz harbi devam ediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

bir torpil düşmana isabet etmiştir. Düşmanı harbi kabule mecbur etmeği istihdaf eden harekât devam etmektedir.

Yeni İngiliz deniz kuvvetleri

Londra 25 (A.A.) — Daily Telegraph gazetesinin denizcilik muhabirinin bildirdiğine göre birkaç haftadanberi Atlantik muharebesine iştirak etmek üzere yeni korvetler ve diğer refakat gemilerinin deniz mürekkebi deniz takviye kuvvetleri hizmete girmiş bulunmaktadırlar. Sahil muhafızlar teşkilâtının da emrine yeni tayyareler verilmiştir. Denizaltılara karşı hücumlar şiddetlendirilmiştir. Bu deniz canavarları gittikçe sahilden, Atlantığın ortalarına doğru sürülmüşlerdir.

Anlaşıldığına göre geçen hafta düşman denizaltıları garbde o kadar ileri bir yere kadar gitmişlerdir ki Amerikan devriyelerinin gezdiği muntakaya girmişlerdir.

Holanda sahillerinde batırılan vapurlar

Londra 25 (A.A.) — İngiliz hava nezaretinin tebliği:

Dünkü Cumartesi günü, bombardıman teşkilâtına mensub tayyarelerimiz Holanda sahilleri açıklarında düşman ticaret gemilerine karşı gündüz taarruzlarına devam etmişlerdir. Takriben 2,500 tonilâtuluk bir gemi ateşe verilmiştir. Tayyarelerimiz uzaklaşırken bu gemi yana yatmış bulunuyordu. Gene 2,500 tonilâtuluk diğer bir geminin de battığı zannolunmaktadır. Baska gemiler bombalanmış ve mitralyöz ateşine tutulmuştur.

Alman tebliği

Berlin 25 (A.A.) — Resmî tebliği:

Gene hususî bir tebliğle bildirildiği üzere filo kumandanı Amiral Lütjens'in kumandası altında bulunan bir Alman filosu İzlanda açıklarında ağır İngiliz deniz kuvvetlerine rastlamıştır. Şiddetli, fakat kısa bir muharebe esnasında Bismark zirhlis İngiliz saffiharb kruvazörü Hood'u batırmıştır. Bu zirhlî İngiliz donanmasının en büyük saffiharb gemisidir. En son İngiliz modelinde ve King George tipinde diğer bir saffiharb gemisi de hasara uğratılmış ve muharebe yi terketmeğe mecbur kalmıştır.

Alman deniz kuvvetleri zayıfa uğramadan harekâta devam etmişlerdir.

Sabahtan Sabaha:

Harb dışındaki adam

Oncuk boncuk gibi ivrit zivir şeylerden cam, çivi, çinko gibi her zaman lüzumlu malzemeye kadar Avrupa ve Amerika endüstrisinin yetiştirdiği metalar yavaş yavaş dünya piyasasından çekiliyor. Kadın şapkasının bir köşesine takılacak yapma çiçek boyası gibi püftün şeylerin ihtiyac listesinde yeri yoktur. Olmasa da olur. Fakat normal zamanda o kadar değerli görünen bir tek çivinin bugün bütün bir kadın şapkasından fazla kıymeti vardır. Henüz kuruluş çağında olan sanayimiz bu ihtiyaçlara cevap veremeyecek kadar gençtir. Onun için elimizdeki yeni ve eski ham ve mamul ne varsa kıymetini bilmeliyiz. Her zaman işe yaramaz diye viraneliğe atılan köhne bir saç mangal bugün endüstri piyasasında kıymetli olacaktır. Çürük, yırtık çorapları tophyanlar bunların Almanya piyasasında Hind kumaşına kadar değer kazandığını söylüyorlar.

En bereketli memleketlerin ıgsl altına girdikten birkaç ay sonra tırtıl istilasına uğramış erik ağacı haline geldikleri görülüyor. Harb endüstrisi aç bir depo gibi işe yarar her şeyi silip süpürüyor.

Harb ne zaman bitecek, bunu harbe başlıyanlar ve harbi yapanlar da bilemezler. Farzı muhal harb bu akşam nihayet bulsa dünya piyasası bugün mahrum kaldığı ihtiyaçları uzun müddet gene temin edemeyecektir. Çünkü bütün endüstri kaynakları harbi sanayii üzerine organize edilmiştir. Bunları eski vaziyetlerine getirmek ve ham maddelerini tedarik etmek te gene bir zaman meselesidir. Onun için hükümetin her fırsatla ve her vasıta ile telkin ettiği tasarruf fikrini bu manada alarak ısraktan kaçınalım. Harb dışında kalmanın da sıkı harb mükellefiyetlen olduğunu unutmayalım.

Millî Şef at yarışlarında

Ankara 25 (Telefonla) Reiscümhurumuz İsmet İnönü bugün Ankara'da yapılan ilk bahar at yarışlarını takip bu- yurmuşlardır.

"Sıkı durunuz, işlerinizle meşgul olunuz"

B. Çörçil İngilteredeki bütün erkek ve kadınlara hitaben bir şahsi mesaj neşretti

Londra, 25 (A.A.) — Başvekil B. Çörçil, İngilteredeki bütün erkek ve bütün kadınlara hitaben neşrettiği bir şahsi mesajında, bir istilâ ihtimalinde bütün erkek ve kadınlara vazifelerini bildirmiş ve hülâsatan «sıkı durunuz, işlerinizle meşgul olunuz» demiştir.

Başvekilin bu mesajı, önümüzdeki hafta 14 milyondan fazla nüfus olarak halka dağıtılacak bir tavsiyeler beyannamesinin mukaddimesini teşkil etmektedir.

B. Çörçil'in mesajı şu cümlelerle nihayet bulmaktadır:

Müstevlinin tamamile yok edilmesinden, yani memleketimize çıkabilecek en son askere kadar öldürülmesi veyahud esir edilmesinden evvel, kolayca birkaç hafta geçebilir. Bu esnada, çalışmağa azami nisbette devam olunmalıdır ve vakit kaybedilmemelidir.

Veygand da işbirliği taraftarı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

General Weygand, Fransız ve Fas müteberanı önünde söylediği bir nutukta, marşal Petain'in karar verdiği işbirliği siyasetinin esaslarını anlatmış ve Fransa ile imparatorluğun istikbalini düşünen bütün Fransızların bu işbirliği siyasetini tasvib etmeleri lâzım geldiğini kaydetmiştir.

General Weygandla general Nogues bu toplantıdan sonra yanında başvekil Mavlayı Hasan olduğu halde garbi Fas'da teftiş seyahati yapmakta olan sultana Tafilalet'de de mülâki olmuşlar ve orada da sultanla bir mülâkat daha yapmışlardır.

Müessif bir ölüm

Belediye reis muavini Lütfi Aksoy'un dayızadesi Trabzon ve lili sabıkı Hilmi Uluçun kerimesi üst teğmen Salâhattin zevcesi, İpekiş umum müdürü Rüşdü Uluç ve mezkûr müdüriyet şeflerinden Ahmed Esad ve Suadın hemşireleri Semiha Uluç vefat etmiştir. Cenazesi bugün saat 11 de Fener-yolu istasyonu karşısındaki köşkerlerinden kaldırılacak, namazı Kadıköy Osmanağa caminde kılın-dıktan sonra Karacaahmeddeki aile mezarlığına defnedilecektir.

Buhan Cahid

Şehir Haberleri

Mısırçarşısının kat'i şekli yakında belli olacak

Maarif Vekilliğine gönderilen raporun cevabı Müzeler ve Belediye tarafından alâka ile bekleniyor

Mısırçarşısının müstakbel şekli etrafında Müzeler İdaresiyle Belediye arasında bir noktâ nazar ihtilâfi çıktığını yazmıştı.

Belediye bu çarşının istisnâ için bir milyon liraya yakın bir para sarfettiğini ve imar plânına göre hâl yapılmasını muvafık görüldüğü için bazı ufaktefek tadilatın yapılmasını noktasında ısrar etmektedir. Esasen yapılacak olan tadilat bazı pencerelerin açılmasından ibarettir.

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, şehrimizde bulunduğu sırada Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar'la beraber çarşıyı gezmiş ve tetkiklerde bulunmuştur. Çarşının Yenice mi etrafında bulunan bazı ağaçların kesilmesi ve duvarların beyaz boya ile boyanmasından sonra çarşı daha ziyade aydınlık olmuştur.

Belediye ve Müzeler İdaresinin Maarif Vekilliğine gönderdiği raporun cevabı birkaç güne kadar alâkadarlara bildirilecek ve çarşının kat'i şekli tesbit olunacaktır.

Toprak ofisinin alacağı afyonlar

Toprak Mahsulleri Ofisi, mübayaaya edeceği mağuş ve yoğurtulmuş afyonların mübayaaya şekilleri etrafında alâkadar müstahsile birer tebliğ göndermiştir. Bu tebliğ göre, yalnız bu seneye mahsus olmak üzere yoğurtulmuş ve mağuş afyon ofis tarafından mübayaaya edilecektir. Afyonların satın alınma fiyatları şu şekilde tesbit edilmiştir: Yoğurtulmuş afyonlardan ince toplanmış olanların beher morfinine 50 kuruş, kaba olanların beher morfinine 37.5 kuruş, mağuş afyonların beher morfinine 25 kuruş verilecektir. Afyonların mübayaası 10 Haziranda sona erecektir. Bu müddetten sonra gelecek afyonlar mübayaaya edilmeyecektir. Afyonlar sandık içerisinde olarak Ankara ve İstanbul'daki Toprak Mahsulleri Ofislerine gönderilecek veya teslim edilecektir.

Türk borcu tahvillerinin tediyatı bugün başlıyor

Yüzde 7,5 faizli 1933 ve 1934 Türk borcu tahvillerinin tediyatına bugünden itibaren başlanacaktır. Bu tediyat yalnız İstanbul ve Ankarada Cumhuriyet Merkez, Osmanlı bankaları ile Doçebank tarafından yapılacaktır.

1933 Türk borcu tahvillerinin beher kuponuna 0,7346 dolar mukabili olarak 0,9491 Türk lirası, 1934 tahvilleri için de yalnız İstanbulda 18,75 Fransız francı karşılığı olarak 0,5519 Türk lirası tediyeye olunacaktır.

Bir motör şirket vapuruna çarptı

Dün limanda hafif atlatılan bir müsademe olmuştur.

Ali kaptanın idaresindeki motör Köprünün Boğaziçi iskelesi önünde Şirekti Hayriyenin 56 numaralı vapuruna çarpmış, müsademe neticesinde motörün ön kısmı ağır hasara uğramış, nüfusca zayıf olmamıştır.

Hâdis e etrafında zabıtaca tahkikat yapılmaktadır.

Dün de İstanbuldan iki kafile Anadolu'ya göç etti

Son kafile 7 Haziran Cumartesi günü Erzincan ve Erzuruma hareket edecek

Şehrimizden hükümet vesaitile meccanen Anadolunun muhtelif yerlerine gitmek isteyen vatandaşların sevkine dün de devam olunmuştur.

Dün saat 12,30 ve 16,40 da kaldırılan iki trenle Eoğlu, Narlı, Pazarcık, Göllbaşı Kapidere ve Malatya istasyonlarına gitmek isteyen vatandaşlar sevkolunmuşlardır.

Malatya'ya nakliyat bugün de devam edecek, bu yolcular için bugün saat 12,30 ve 16,40 da iki tren kaldırılacaktır.

Yarın da Malatya'dan itibaren Baskil, Şefkat, Yolçatı ve Elâzığ istasyonlarına gidecek yolcular iki trenle hareket edeceklerdir. Bu hafta içinde Haydarpaşa - Es kşehir - Konya - Adana - Malatya ve Diyarbakır hattı üzerindeki bütün istasyonlara nakliyat tamamlanacaktır.

Hava Kurumuna yardımında bulunanlar

Hava Kurumuna son günlerde teberrüatla bulunan vatandaşlar şunlardır:

Dilberzade Kardeşler: 5000, Ali Asgar mahdumları 2500, Abuaf Berhayim 1800, Mukavva Kağıd Ltd. Şti. 1450, Robert Bahar ve kardeşleri 1250, Mordo Rodrik 750, S. V. Pardorokes 1000, Agop Mikaelyan 1000, Kağıdçılık Mat - baacılık T.A.Ş. 700, Cemil Necib Kardeşler 600, Kerpe Galalyan 400 Kasımzade İbrahim ve İsmail 300, Anaryos, İsakidis ve Hara - lambo 300, Yanko Tirilidis 250, Şamil Ayhan 250, Salih Biçakçı 250, Yorgi İspirof 200, İsak Helva ve şeriki Silvestro 200, Ligor Tirilidis mahdumları 150, Renzi Aksun 100, Andon Papadopoulos 100 lira.

Hastabakıcılık kursları

Kızılay Hastabakıcılık Okulunda ve Üniversite Tıp Fakültesi talebeleri için açılan kursa iştirak eden birinci kafile dün kursu bitirmiştir. Bu kurslara Tıp Fakültesi beşinci sınıftan 23, dördüncü sınıftan 29 talebe iştirak etmiştir.

lanacak, bundan sonra Haydarpaşa - Ankara - Kayseri, Sivas - Erzurum ve Erzincan hattı üzerindeki istasyonlara sevkıyat yapılacaktır. Haydarpaşadan trenle son kafile 7 Haziran Cumartesi günü Erzincan ve Erzuruma hareket edecektir.

Trakya'dan Anadolu'ya gitmek isteyen vatandaşların nakline de önümüzdeki Cumartesi gününden itibaren başlanacaktır.

Diğer taraftan mülhakotta mazeretleri dolayısıyla tayin olunan günde gidemeyen vatandaşların miktarı tesbit olunmaktadır. Bu miktar vilâyete bildirildikten sonra 7 Hazirandan sonra bunların nakli için hususi vapur ve trenler kaldırılması hususunda hazırlıklara başlanacaktır. Bu kafilenin hareket zamanı ayrıca ilân edilecektir.

Nafia Vekili tetkiklerini bitirdi Ankaraya döndü

Birkaç gündünder İstanbul ve Trakya'da tetkikler yapmakta olan Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy dün akşamki ekspresle Ankaraya avdet etmiştir. Vekil Haydarpaşa garında vilâyete ve nafia erkânı ve dostları tarafından uğurlanmıştır.

General Ali Fuad Cebesoy dün kendisine görülen bir muharririmize seyahati etrafında kısaca şunları söylemiştir:

—Pazartesi günü sabahı otomobile Ankaradan hareket ettim ve güzergâhta tetkikler yaparak, akşam İzmirde geldim. İzmirde bir gün kaldıktan sonra gene otomobile İstanbul'a hareket ettim. İstanbul'da Vekâletî alâkadar eden işler etrafında alâkadarlarla temaslar yaptım. Buradan otomobile Hadımköyünden geçerek Tekirdağ ve Glibolu'ya gittim ve dün İstanbul'a döndüm.

Gezdiğim yerlerde tek mil Nafia işleri etrafında tetkikler yaparak alâkadarlara icab eden direktifleri verdim. Bu yerlerde nafia işlerinin hepsini yolunda buldum ve memnuniyetle Ankaraya evdet ediyorum.

Ankara Devlet Konservatuarında çalışmalar

Ankara Devlet Konservatuarı talebeleri meşhur Madam Butterfly operasını hazırlamaktadırlar. Önümüzdeki hafta içinde temsil edilecek olan bu eser Devlet Konservatuarı talebesinin tamamını o-

nyacağı ilk opera olacaktır. Eser üzerinde hummalı bir faaliyetle çalışılmakta ve talebeler gösterme takdir bir muvaffakiyet sağlanmaktadır. Resimde operadan bir sahne görüyorsunuz.

Mahkemelerde:

Bir doktor genç bir kadının ölümüne sebep mi oldu?

Bu iddia ile mahkemeye verilen doktor ölümün tamamen tabii olduğunu söyledi

Artin Jaranos isminde bir doktorun genç bir kadının vefatına sebep olmak iddiasıyla Asliye 8 inci Ceza Mahkemesinde duruşmasına başlanılmıştır. Davaya mevzu olan iddiaya nazaran hâdisenin mahiyeti Artin, Kumkapıda Değirmen sokağında oturan Maksud isminde birinin karısı Takuhinin doğumunda bu işin mütahassısı olmadığı halde doktor sıfatıyla bulunmuş, acemiliği ve tedbirsizliği yüzünden kadının ölümüne sebep olmuştur. Hâdis e bilâhare adliyyeye intikal ederek, yapılan tahkikat neticesinde filhakika doktorun doğum işlerinde ihtisası olmadığı anlaşılmıştır.

Dr. Artin Jaranos ise Asliye 8 inci ceza da yapılan duruşmasında bu iddiayı şiddetle reddederek, demiştir ki:

— Gerçi ihtisasım yok. Fakat, tam 25 senedenberi doğum işleriyle iştigal ederim. Bugüne kadar hiç bir hata yapmadım. Keza bu işte de herhangi bir tedbirsizlik yapmış değilim. Ben bütün tedbirleri itihaz ettim; fennin bütün icablarını tatbik eyledim. Ne çare ki, ruhindeki betaat noticesi kadını kurtarabilmek mümkün olamadı. Öldü.

Mahkeme bazı şahidlerin celbi ve dinlenilmesi için, duruşmayı başka bir güne bırakmıştır.

Tahtakalede bir kadayıfçı dükkânı yandı

Tahtakalede Telefon sokağında kahveci Hüseyine aid yufka imâlâhanesinde dün yangın zuhur etmiş, ateş birdenbire imâlâthane nin içine yayılmıştır.

Bina ve içinde bulunan eşya kısmen yandıktan sonra yangın yetiştirme itfaiyesi tarafından söndürülmüştür. Yapılan tahkikat neticesinde ateşin tezgâhın altında bulunan bir mangalın sıçrayan kıvılcım tesiriyle zuhur ettiği anlaşılmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

Bir bar artisti bir Norveçlinin 180 dolarını çaldı

Evveldi gece sabaha karşı şehrimizde bir soygunculuk vak'ası olmuştur. Sekstat ve Rene adında iki Norveçli delikanlı bar artistlerinden Marya ve Matild isminde iki kızla barda uzun müddet içip dans ettikten sonra otomobile Yeniköye gittikleri, orada geç vakit Sekstat cebindeki 180 dolarının yok olduğunu görmüştür. Bunun üzerine zabıta işe veyiz etmiş ve dolarların Matild tarafından alınarak otel odasındaki kanape arasına saklandığı meydana çıkmıştır. Artistler ya kalanmışlardır, Tahkikat devam etmektedir.

Büyük Bir Kayıp

Mühendis ve müteahhid ATA KAYADELEN Hakkın rahmetine kavuşmuştur.

Merhum Türk şimendiferçiliğinin ilk kurucularından olup Hicaz ve Samsun - Sivas Demiryolları inşaat müdür - lüklerinde bulunmuş ve Cüm. harüyet hükümetinin demir - yolu siyasetinde en verimli ve kuvvetli bir uzuv olarak pek değerli ve mühim hizmetlerde bulunmuştur. Gaybubeti ebediyesi cidden büyük bir ziyadır.

Bugün saat dörtte Taksim - de Uğurlupalastaki ikamet - gâhından kaldırılarak Teşvi - kiye caminde namaz kılın - dıktan sonra Zincirlikuyuda - ki Asri mezarlığa ebedî istirahatgâhına tevdi edilecek olan merhuma Cenabı Haktan mağfiret ve kederli ailesi erkânına sabır ve metanet dileriz.

10 Mayıs tarihli bilmecemizde kazananlar

10 Mayıs tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılmıştır. İstanbul'da bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizden almaları lazımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir. Birinci ve ikinci ikramiye kazanan olanlar gazetemize konulmak üzere iyi çıkmış birer fotoğraflarını vermediler.

Bir büyük lastik top

İstanbul 19 uncu ilkokul sınıf 3 talebesinden 425 numaralı Kemal.

Bir zarif şişeli losyon

İstanbul Fatih kız orta okulu sınıf 1/B de 75 numaralı Şayegân.

Mürekkebli kalem

Denizli avukat Hulûsi Oral oğlu Zekâi Oral, İstanbul Davudpaşa orta okulu sınıf 1/B talebesinden Halil Gürel, İstanbul Kurtuluş Barutane caddesi 100 numarada Orhan.

Kuşun dolma kalem

İstanbul 20 inci ilkokul sınıf 4 talebesinden Feridun Oktay, İstanbul Çağaloğlu erkek orta okulu sınıf 2/B de 8 numaralı İbrahim, İstanbul Çamlıca kız lisesi sınıf 1/A da Rezzan Aygen.

Diş fırçası

İzmir Göztepe 54 üncü sokak 13 numarada İlhan elile Suavi Bilir, Gölpazarı askerlik şubesi başkanı Mesud Acar oğlu Vural, Adapazarı Karaağaçdibi Kandıra caddesi 36 numarada Hadiye Erpak.

Diş macunu

Bilecik askeri hastane baş eczacısı albay Süreyya elile Coşkun Ül - gü, Kırıkkale ilkokul sınıf 3 tele -

besinden 673 Nazan, İstanbul Boğaziçi lisesi sınıf 4/A da Cemal Güleriyüz.

Muhtıra defteri

(Son Posta hatıralı)

İzmit mahalli idareler müfettişi Sakip Şen kız Ayten Şen, Muğla Emir Beyazid mahallesi Turgudreis sokağı 4 numarada Doğrul, Arifiye mahallesi Bilgit sokağı 34 numarada Turgud Suneren.

Kokulu sabun

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Taksim lisesi sınıf 2/B de Muammer Özbay, İstanbul Eminönü orta okul sınıf 3/A talebesinden Rüşti Bebe; İstanbul 20 inci ilkokul sınıf 4/A da Cahide Uysal.

Boya kalemi

Diyarbakır muhabere tabur komutanı Şükrü kız Sevim, Eskişehir Hoşnudiye mahallesi İstasyon caddesi 41 numarada Dürsine, İstanbul Galatasaray lisesi talebesinden 750 Resai Günür.

Album

(Son Posta hatıralı)

Burdur Recebber mahallesi Peker caddesi 34 numarada Muammer Özbek, Bursa Büyük sokak Maksen caddesi 3 numarada Afet Ayata, Adapazarı Orta mahalle Çeşme meydanı caddesi 105 numarada Bü lend.

Ayna

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Üsküdar 19 uncu ilkokul 5/A da Zariye Bozok, İstanbul Fatih Gelenbevi orta okulu 2/C de 224 Ali Kağan, İstanbul Bakırköy Kartaltepe Avniye sokak 34 numarada Mukbil Dinç.

Kıtâb

Tarsus orta okul sınıf 3/C de 572 Tekin Alp, Bursa askeri lisesi sınıf 1/B de 3719 Kemal Gürses, Bahaeski Hamidiye mahallesi 3 numaralı evde İbrahim oğlu Ahmed

Edebiyat: En zengin mevzu: Hayvanlar

(Başaralı 2 nci sayfada)

— Gak dedi.
— Peki daha evvel?
— Daha evvel mi?
— Evet... Hemen gak demedi.
— Peki, ne yaptı?
— Peyniri kanadımın altına sıkıştırdı, sonra gak dedi.
Nasıl, İnce bir değiştiriş değil mi? Bu asırda karganın bile gözü açılmış!

Edebiyatta hayvanlar... Haki - katen ne zengin mevzu! Fakat bu mevzu, yukarıda söylediğimiz gibi, hayvan sevgisi ile beraber yaşıyor ve öyle canlanıyor, olmaz eserler vücuda getiriyor. Pek maruf Fransız romancılarından Madam Colette kedilere düşkündür. Her mecmuada, kucağında sevimli Ankara kedileri ile çeşid çeşid resimlerine rastlayabilirsiniz. E - serlerinde bu sevimli hayvanları anlatmakla bitirmez. Şair Le - conte de Lisle de, «Trajik poem - ler» inde fillerin bir Asya ormanından geçişini ne kudretle tasvir ediyor. Bu sahane tasvir yapabilmek için, ne derin müşahedeye ve bu müşahedeye dayanarak derin bir haz alışı lüzum vardır. Daha üç dört yıl evvel, bir Fransız müellifi «Nehrin hayatı» diye koskoca bir balık romanı yazdı ve balıklara insanlar gibi maceralarla dolu hayatını nakletti. Sadece hayvanların zekâsından bahsedene başka müellif de, karısı ile beraber dört yıl süren Afrika seyahatından avdetinde vahşi hayvanların macerasını muhteşem bir cild halinde ortaya koydu. Anlattığı hâdiselerden bir tek misal:

Gergedan uykudadır. Tek boynunun üstüne konmuş olan bir sürü küçük kuş civıl civıl ötüyor. Ormanda başka ses yok. Derken, bir aralık, kuşlar havalanıyorlar. O anda gergedan uyanıyor ve hiddetle doğruluyor. Çünkü boynunun üstündeki kuş musikisinin kesilmesi, ona, yaklaşan bir tehlikenin işaretidir. Hakikaten, bir lâhza geçmeden, büyük ağaçların ve sarmaşıkların örselenip çitir - dadığı, hisıldadığı duyuluyor. Av - cular gelmektedir. Gergedan, insan tehlikesini bu suretle anlamıştır. Küçük kuşlar, boynunun üstünde ötüştükçe birer siperisaika gibi

onu tehlikeden korumaktadırlar. Şimdi bir lâhza çocukluğumuzdu düşünelim. Ninelerimizden dinlediğimiz kurt, tilki, tavşan hikâyelerinin sonu gelir miydi? Büyü - dükten sonra da, o masal rüyası - sından sanki tamamen sıyrılıyor - muyuz? Hem niçin sıyrılıyoruz? Küçük ve renk renk böceklerin bile karşısında duyduğumuz zevk ve hayranlık, bizim için, ner ya - ta, bir fantezinin hoş ve canlı hayalleri değil midir?

Tevfik Fikret kedisinden, sonraki sevgülilerine benzeterek, biraz huşunetle bahsediyor. Fakat Zerriste şiirini dikkatle bir kere daha okuyun, şunu hissedseniz ki şair, o turmanışlardan bile tatlı bir hatıra saklamaktadır:

Zerriste, bu ismidü onun sanki haberdar, Mahfi kederinden, Yaltakları, oynar, sürünür...

Diye kedisini tasvir ederken nasıl coşuyor, içi titriyerek ve se - verek anlatıyor. Rezaizade Ekrem'in pencereye gagasile vuran ve ona Nejad'ından haber getiren kusu, Halid Zıyanın o «Ekmekçimin beygiri» indeki za - yif ve yorgun beygir tasviri ve bu tasvirin habbe darlık veren basit ve basit olduğu kadar derin ızdırab hikâyesi, bunlar ve daha bunun gibi nice hayvan portreleri, ve gene şu dakikada hatırladığım, Reşad Nurinin bir insan gibi fecaatle ölen bir köpek hikâyesi, hep edebiyatın bu sonsuz tabiat mevzuundan çıkardığı hatıralardır. Yalnız temenni edelim ki, bu mevzu, edebiyatımızda daha genişlesin, bü - yüsün ve yüzlerce, binlerce hay - vanın etrafında bize yepyeni bir edebiyat doğursun. Hiç şüphesiz ki bu edebiyatın zarif, ince hatları, kadar, feci safhaları da olacaktır. Zira bu cephede, hayvanların da talihi, insanlarınkinden daha mes'ud değildir. Ve belki bunun için, bu edebiyatın da son sözü hiç bir zaman söylenmiş olmayacaktır. Yeter ki, büyük müellifler, bu en - gin mevzuun içinde daha alâkay - la dolaşsınlar. Her halde biz, o za - man, çok defa hayideleşmiş aşk hi - kâyelerinden daha yeni ve kud - retli bir âlem getirmiş oluruz.

Halid Fahrî Özensoy

Pezar Ola Hasan Bev Diyor ki:

— Hasan bey, sana birşey söyleyim de ister inan - mal.

... Sade insanlığı mahvedecek yeni silâh - lar icad edilecek değil ya...

... Birkaç tıp üsta - dı toplanıp insanların ufaktefek rahatsızlık - larından ölmemesini te - min için çalışmaya baş - lamışlar...

Hasan bey — Bey - hude gayret dostum.. Bir kaç gündür gazete - leri okumuyor mu - sun. Bir ada için bin -lerce kişi «hava» dan ölüyorlar...

Memleket Haberleri

Trabzonda

Şehir imar hareketleri hızla devam ediyor

Trabzon (Hususi) — Bir müddettenberi açılması tasavvur olunan Akcaabatla Trabzon arasındaki sahil iltisak yolu valinin ve belediyeye reisinin gayretile son günlerde müteahhidine ihale edilerek inşasına başlanmıştır. Trabzonla Akcaabatı sahilinden birleştirilecek olan bu yol Trabzonun çehresini değiştirir mesai bakımından fevkalâde hayati bir ehemmiyeti haizdir. Moloz civarından başlayan bu yolun güzür - gâhında Tabyaönü adı verilen mevki de ayrıca bir şehir lokanta ve gazinosu yaptırılması takarrür etmişinden bu binanın da ihalesi müteahhidine yapılmış ve süratle inşasına devam olunmaktadır.

Trabzonda bir muhtar mahkemeye verildi

Trabzon (Hususi) — Maçka kazasının Zanoy köyü muhtarlığını yapan Ahmed Akgün kendi köyündeki borçlulara Ziraat Bankasından fazla mısır aldırarak için nüfuslarını çok göstermek iddiasıyla mahkemeye verilmiştir.

Söğüde bu sene meyva yok

Söğüt (Hususi) — Her sene bir kaç binlerle kilo kayısı, zerdali, armud, elma, kiraz ihraç eden Söğüt mıntakası bu sene bundan mahrum kalmıştır. Şiddetli soğukların tesiriyle bütün meyva ağaçları meyvalarını dökmüşlerdir. Bağlarda da yüzde elli zarar vardır.

Trakyada tezgâh kursları

Edirne (Hususi) — Uzunköprü'nün Kurtbey, Bayramlı, Havsanın Hasköylerinde üç ay evvel açılmış olan tezgâh kursları ikmal edilmiş ve bu kurstan çok faydalanan köylülere tezgâhlar tevzi edilmiştir. Bu defa İktisad Vekâletinden tezgâh malzemeleri de Meriç, Ipsala, Keşan ve Uzunköprüye gönderilmiştir. Mıntaka İktisad Müdürü B. Ali Alsirt kaza merkezlerine gönderilen bu malzemeleri köylere tevzi etmek üzere Uzunköprüye gitmiştir. Hasköy kursunu idare etmiş olan öğretmen İbrahim Kaçar da Keşan'ın Paşayığı kursunu açmak üzere köye gönderilmiştir.

Söğüde koza mahsulü

Söğüt (Hususi) — Her sene 200 bin kilo koza mahsulü çıkarıp bu kozaları kazamızda bulunan üç ipek fabrikasında ipek haline getirilerek haric piyasalara sevkenen Söğüt mıntakası bu sene 100 bin kilo koza çıkaracağı tahmin edilmektedir. Şiddetli soğukların dut ağaçlarına yaptığı tesir yüzünden dut yaprakları yarı yarıya düşmüştür. Halk koza tohum paketlerini yaprakların idare edemeyeceğinden topraklara gömmektedir.

«Son Posta» nun tefrikanı : 59

Hava Cıva

Apustol, Temelle Şetvanın, Hava-Cıva kıyafetinde serbestçe hareket edebilmeleri, oturup, kalkmaları, birbirine iyice alışmaları için günde üç, dört saat bu kıyafette dolaşmalarını lüzumlu gördüğünden Şetvanla Temel bu müddet zarfında birbirine sıkı sıkı bağlı kahlırlardı. Şetvan için ne ruhî azab, ne manevî işkence müddeti, her gün tekrerrür eden bu birkaç saat!...

Acib bir tesadüf, veya Melpomenin şeytanı bir hud'ası neticesi olarak, Temelle Melpomeninin sevgi tezhürati hep bu saatlerde vukua gelirdi. İlk gün Şetvandan korkmuş olan Melpomeni şimdi meşhur cüzdandan kaybolmasından kendisine zerre kadar şüphelenmediğini görerek bu korkuyu tamamile silmiş, unutmıştu. Temelle Melpomeni -bu edepsiz hayasız mahlûk!- biçare Şetvanı pek müşkül mevkiye bırakmaktan adeta mütelezziz oluyorlardı. Şetvanın:

— Yahu, susun, etmeyin, eylemeyin, sizin hesabınıza ben utanıyorum!...

İzmirde halk kendi siperini kendisi kazıyor

Faaliyet hızla devam ediyor, siperler iki metre derinliğinde ve üstleri kapalı olarak hazırlanıyor

İzmir (Hususi) — Hava taarruzuna karşı pasif korunma faaliyeti şehrimizde hararetle devam etmekte, vatandaşlarımız vilâyetin nesrettiği tebliğ ve broşürlere uygun bir şekilde siper kazmaktadır.

Mıntaka tali komisyonlarile mahalleler yardımcı komiteleri, her akşam toplanarak muhitlerinde aile ve umumî siperler kazdırılmasını ve kazdırılmış olanların tatbik hususlarını müzakere etmektedirler. Bu hususta karşılaşılan güçlükler, pasif korunma talimat ve nizamnamesine uygun olarak, tali komisyonlarla mahalle yardımcı komitelerinin verdikleri izahatla bertaraf edilmektedir.

Vilâyetçe nesredilen talimat ve broşürlerde de kaydedildiği üzere, kazılacak siperlerin derinliği iki metre ve genişliği 80 santim olacak ve üzerleri örtülecektir. Bazı mıntakalarda kazılan siperlerin üstleri açık bırakıldığı ve etraflarının nizamnamece tesbit edilen şekilde kum ve yumuşak topraklarla takviye edilmediği görülmektedir. Bu gibi siperlerin nizamnameye uygun bir şekilde yapılması ve yapılacak teftişte noksanlıklar olarak görülmesi icab etmektedir.

Yurdtaşlarımızın vilâyetçe nesredilen broşürlerde krokileri bulunan siperlere uygun olarak alelade çukur kazdırarak suretile siper vücutu getirilmiş ve yapılmış addedi, lemez. Bu hususta bilhassa mahalle yardımcı komitelerine müracaat ederek izahat alınması müvafık görülmektedir.

Bazı vatandaşlar aile ve müsterek siperler için evlerinde ve mahallelerinde müsaid yer olmadıktan bahisle siper kazdırma faaliyetine başlamışlardır. Halbuki hava taarruzlarına karşı pasif korunma talimat ve nizamnamesi, buldukları yerden on dakika uzak mesafedeki sahalara kadar siper kazmalarını vatandaşlara mecburi kılmaktadır. Bilhassa fabrika ve müesseseler bu siperleri kazmağa birinci derecede mecburdurlar.

Bugünkü şartlar altında girişilen korunma faaliyeti tedafü ve ihtiyatî bir tedbirden başka bir şey değildir. Ordumuz muhtemel bir tehlikeye karşı nasıl hazırlanmış ve bu hazırlığı gün geçtikçe nasıl ilerletiyorsa milletçe de buna uygun bir tempo tutmağa mecbur bulunduğumuz şüphesizdir. Türk milleti, bizat kendisi olan ordusile daima beraber hareket etmiştir ve daima beraber hareket edecektir.

Dahiliye Vekâleti tarafından gönderilen bir tamimde, muhtemel bir hava taarruzu esnasında halkın cadde ve sokaklara dökmürek kaçmaya

teşebbüs etmesi büyük ziyata sebep olacağı ve büyük şehirlerde bu suretle kurtulmağa imkân olmadığını, bunun Belgrada yapılan hava hücumlarının feci neticelerinden anlaşıldığı kaydolunmakta ve pasif korunma mevzuatımıza gösterdiği esaslar dairesinde ve korunmanın esas faydalarına uygun olarak bir hava hücumu esnasında şahsen korunmak için lüzumlu olan esaslar bildirilmektedir.

Tokad Halkevinde faydalı çalışmalar

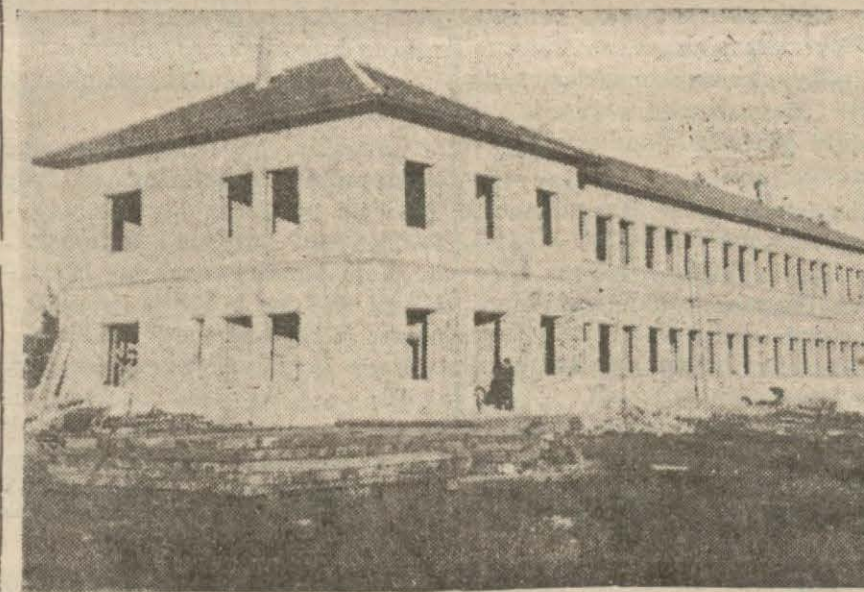
Tokad (Hususi) — Şehrimiz Halkevi üyeleri muhtelif sahalarda, ki faydalı mesailerile muhitin alâkasını toplamaktadırlar.

Bu cümleden olmak üzere tesis edilen lisan kursu, muallim Jale Bayderenin idaresinde muntazaman derslerine devam etmektedir. Bilhassa Fransızca takrirlerinden orta mekteb talebeleri istifade eylemektedir.

Bayan Yalçınalpın emeğile Halk evinde vücut getirilen şapkacılık ve modelcilik atelye ve kursu da bir çok mümtaz kadınlarımız ve genç kızlarımız tarafından günü gününe takib olunmaktadır.

Musiki öğretmeni Hayri Yeniğün teşkil ettiği mandolin kolile Halk evimizde sık, sık konserler vermektedir. Müzik kolunu teşkil eden küçük üyelerin bu konseri halk tarafından büyük bir alâka ve takdirle dinlenmektedir.

Adanada İsmet İnönü Okulu

Adana (Hususi) — Adanada, asfalt cadde kenarında inşa edilmekte olan İsmet İnönü okulunun ikinci kısım inşaatı başlamıştır. Bu güzel okul binası bu yaz sonuna kadar tamamlanmış ve burada önümüzdeki yıl tedrisata başlanmıştır.

Dilekler İhtiyaclar

Sındığı - Balıkesir postaları münasib şekilde tanzim edilmelidir

Balıkesirden yazılıyor: Bu -raya Balıkesirden Pazar köyünden maada hergün posta gelmektedir. Bu postalar her sabah saat dokuzda Sındığından, saat on ikide de Balıkesirden hareket etmektedirler. Sındığı - Balıkesir arasında otubüsler bir buçuk, iki saatte katetmekte ve postaların Balıkesirden 12 de hareket etmesi İstanbuldan gelen gazeteleri ertesi gün okutmaktadır. Balıkesirden hareket edecek postanın İstanbul postasını aldıktan sonra kalkması, İstanbul gazetelerini günü gününe okutacaktır. Postalar buna göre tanzim edilse çok iyi olacaktır. Umum müdürlüğün nazarı dikkatini celbederiz.

Milli Şefin fotoğrafleri Söğüt Halkevine tâlik edildi

Söğüt (Hususi) — Büyük Milli Şefimiz Cumhuriyetimiz İsmet İnönü'nün kazımız halk partisine armağan ettikleri iznalsı fotoğrafları 9 Mayıs günü parti mensupları, memurin ve halkın tezahürleri arasında şeref mevkiine konulmuş, halk Milli Şefimize karşı bağlılık tezahürleri göstermiştir.

Edremit hükümet konağı tamir edildi

Edremit (Hususi) — Edremit hükümet binasının tamiri ve bazı kısımlarının tadilatı işi bitmek üzere, redir. 1700 lira sarfı ile yapılan bu işlerle hükümet binası daha güzel bir şekil almıştır.

Temel olamazdı.

Nihayet kaç zamandır beklenen umumî provaların birincisi takarrür etti. Bu provanın vazife levinde ilân edildiği veçhile ögleden sonra birde yapılacağı halde Apustol sabahın erken bir saatinde Temelle Şetvanı Samatya'dan Beyoğlundaki cambazhaneye nakletti. Burada kendilerine bir odaya tahsis etmişti. Kapısının üzerinde (içeriye girmek kat'iyen yasaktır) yazılıydı.

— Burada kalacaksınız. Dışarı çıkmak yok. Kimseyle görüşmek yok, ses çıkarmak yok!... Haydi, soyunun!... Size yeni bir elbise yaptırım, onu giyeceksiniz... Dedikten sonra masanın üzerinde duran muazzam bir paketi açıp içinden Hava-Cıvanın halk huzuruna çıkmak için giyeceği elbiseyi çıkardı. Bu elbise şekil itibarile Samatya'dakinden farklı olmamakla beraber adı mavi ketenden değil de nar çiçeği renginde parlak satendendi. Üzerindeki lâmeler, sırmalar, pullar, kol ve yakarındaki yeşil kordelâlar bu kıyafete büsbütün acayiblik vermektedir. Ayrıca ciciyi bicili lâme terliklerle, pomponlu, kordelâlı, yaldızlı iki uzun külâh da vardı.

Temel bunları görür görmez suratını astı, kaşlarını çatı. — Bu kepezelik nedir?... Sen bizi bu kıyafete mi sokacaksınız?... Elâlemin karşısına bu maskara kıyafetinde mi çıkacağız?... Sen onu geç!... Ben bu elbiseyi giymem!... Temeli bu fikrinden caydırmak için Melpomeninin müdahalesi lüzumu şiddetle hissedilmisti. Bir müddet sonra Melpomeni geldi. Şetvanın kulaklarını tırmaladı, yüzünü kızarttı, fakat Temelle elbiseyi giydirmeye muvaffak oldu. İnsanlar ne garibdir, kendilerine tehdidin, şiddetin yaptırmadıklarını bizzat bir tebessüm veya tatlı bir söz yaptırır! Bu derin ve yepyeni hikmet dolu vecize Şetvanın dimağından doğmuştu.

— Çıkarmıyalım amma ben uyuycam!... Yatıp şöyle biraz kestireceğim!... (Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikanı : 9

KOCA YUSUF

Yusufun galebesi

Yusuf ile Pamukcon Osman beş on saniye durdular, sonra Yusuf küneyi tekrar doldurdu ve hasmını yendi

Nihayet; Yusufun peşkabzarları Osman pehlivanın elinde olarak sökülüp çıktı. Bu, dehşetli bir zordu.

Yusufun, boğmalarına ve boyunduruğuna Osman pehlivan büyük bir metanetle mukabele ederek dayanmış ve paçaları bırakmamıştı. Ne çare ki, paçalar kopmuş elinde kalmıştı.

Osman; paçalar elinde doğrulup kalktığı zaman, Yusuf da boyunduruğu sökmüştü.

Osman; elinde duran keçeleri kopuk bağlarla Yusufu doğru attı ve sırtını dönüp yürüdü. Bu hareketile hasmına demek istiyordu ki: «Al paçalarını, iste; buna peñce derler!.. Böyle koparılar adamın paçalarını. Haydi, yeniden tak ve bağla paçalarını gel karşıma...»

Pamukconlu Osman, Yusuf kadar okkalı değildi.

Fakat; usta bir pehlivandı. Güreşin inceliklerine vâkıftı. Yusuf, hasmının bu hareketine fena halde sinirlenmişti. Kazan başına gidip keçebendlerini bağladı. Yağın tazeledi. Osman da yağın tazelemişti.

Seyirciler; Yusufun güreşini takib ediyorlardı. Güreş tekrar başladı. Osman pehlivan tekrar daldı. Tutturamadı. Bir aralık, Yusuf hasmına çapraz girerek bastırdı. Ve kuvvetli bir sarma taktı.

Osman pehlivan; sarmayı söke rek yandan dönmek istedi.

Yusuf, hasmının bu açık boşalıktan istifade ederek oturak künedi aldı. Osman pehlivan, havalanıyordu. künde, nihayet; ayak künedesine kadar yükseldi. Osman yeni liyordu.

Lâkin, çok usta olan Osman; Yusufun küneyi aşırmasını bekliyordu. Çünkü; mukabil oyuna geçmiş, eli ile hasmına topuk elliyecek vaziyet almıştı.

Yusuf; hasmını kantarlıyor, topuk elleme oyununa düşmemek için çalışıyordu.

Beş on saniye; iki hasım bu vaziyette kaldıktan sonra Yusuf küneyi tekrar doldurdu ve Osmanı yendi. Bu güreş, ancak bir saat kadar ya, sürmüştü ya, sürmüştü.

Yani; diğer pehlivanlar birbirleriyle meydan yerinde çarpışıyorlar, Yusuf işini yorulmadan çarçabuk bitirmişti.

Adalı, bu hali yan gözle hem, güreşiyor ve hem de seyrediyordu. Yüreğine büsbütün kurdüşmüştü. Felâketti. Yusufu yarın başbaşa kalacaktı. Hasım, Çakar Ali dünyada kendisini yenemezdi.

Fakat; o da bu mendubur herifi meydan yerinden kolay, kolay çıkarıyordu.

Şunu beyler, âyanları vesair bazı halk tabakası Yusufu alkışlıyordu.

Elâlemin karşısına bu maskara kıyafetinde mi çıkacağız?... Sen onu geç!... Ben bu elbiseyi giymem!...

Temeli bu fikrinden caydırmak için Melpomeninin müdahalesi lüzumu şiddetle hissedilmisti. Bir müddet sonra Melpomeni geldi. Şetvanın kulaklarını tırmaladı, yüzünü kızarttı, fakat Temelle elbiseyi giydirmeye muvaffak oldu. İnsanlar ne garibdir, kendilerine tehdidin, şiddetin yaptırmadıklarını bizzat bir tebessüm veya tatlı bir söz yaptırır! Bu derin ve yepyeni hikmet dolu vecize Şetvanın dimağından doğmuştu.

Temel elbiseyi giymeğe muvaffak etmişti. Fakat çok geçmeden huysuzluğuna delil olan yeni isteklerde bulundu. Evvelâ karnının açlığından bahsetti ve yiyecek istedi. Karşığı lokantaya adam gönderilip yemek getirilmeye mecbur kaldı. Yemekten sonra Temel biraz uyumak arzusunun izhar etti. Şetvan itirazda bulundu.

— Canım nasıl olur?... Bu halde nasıl yatarsın?... Bin müşkülâtlâ şu elbiseyi giydin, şimdi on dakikalık bir uyku için çıkarmak doğru olur mu?... — Çıkarmıyalım amma ben uyuycam!... Yatıp şöyle biraz kestireceğim!... (Arkası var)

yorlardı. Osman öyle kolay, kolay yenilecek pehlivan değildi.

Yusuf; hasmını kucakladı, müsafaha etti. Edeb ve terbiye dairesinde kazan başına geldi.

Osman pehlivan fena halde sinirlenmişti. Öyle yenilmisti ki; tam sirtüstü... İtiraz edecek yeri yoktu. Yusuf; hilâl gömleğini giydi. Elini yüzünü sildi. Hasmile parsı toplamağa çıktı.

Ayan ve beylerin birer gümüş çeyrekten tutunuz da, birer altın liraya kadar bahşış verenleri vardı. Yusufun el peştemalı para dolmuştu.

Parsı toplandıktan sonra, Şunu beylerinin çadırına geldiler... Ayandan biri parayı ayırdetti. Yarısını Yusufu, yarısını da Osman pehlivana yolladı.

Şimdi, Yusuf oturmuş güreşleri seyrediyordu.

Görmediği Adalının, Karagöz Alinin hasımlarile nasıl tutuştuğularını, ne âyarda pehlivan olduklarını dikkat ediyordu.

Yusuf; Adalıya usta bir pehlivan olarak bulunmamıştı. Zorlu; kuvvetli; darblı bir pehlivandı, lâkin, ince bir pehlivan değildi.

Karagöz Aliye, bayılmıştı. Fevkalâde bir pehlivandı. Hanço gibi usta bir pehlivana neler yapmıyorlardı.

Arkadaşı Çakır Alinin, Adalıya karşı kıran, kırana güreşi harika idi. İki hasım birbirlerini boyunduru, elense, tirpanla mosmor çürütmüşlerdi.

Yusuf; giyinemezdi. Hasımlarının güreşleri belki, akşamdan evvel biter ve final güreşini bugünden yapıyorlardı.

Aliço; Yusufun güreşini dikkatle seyretmişti. İçinden şu hükme varmıştı:

—Yusufu, yenemezler...

Sebepleri vardı. Yusufun da kolları Aliço gibi, diz kapaklarından aşağı uzundu. Hasımlarına herhangi bir oyunu güçlük çekmeden takabilirdi. Sonra; iradeli güreşiyordu.

Aliço; pehlivanlardan birini yolladı. Yusufu yanına çağırtı. (Arkası var)

HİKÂYE

(Baştarafı 5 inci sayfada)

bir işe yerleştirmişti. Küçük de kolejde okuyordu. Ev, âdetâ suyu çekilmiş bir değirmeni andırıyordu. Derken, karımın iskemlesinin yanında derin bir uykuya dalmış gibi görünen Yoldaş, kuyruğunu üç defa yere pat, pat, pat... diye vurdu.

Köpeklerin bizim duyamadığı -mız şeyleri nasıl ve çabuk duydukları bilirsiniz.

Karım,

— Belki kızım! damadımdır, dedi.

Kulak verdik. Fakat tanıdık hiç bir ayak sesi duymadık. Yoldaş gene kuyruğunu üç kere yere vurdu. Sonra yaşlılığın ve uykunun verdiği bir dermansızlıkla doğrularak, odadan dışarıya çıktı. Anlaşılan mutfağa, yatağına gitmişti. Çünkü aradan daha bir dakika geçmeden döndü ve ağzında taşıdığı Conun terliklerini onun sağken oturduğu koltuğun önüne koydu. Sonra uzandı ve başını bunlardan bir tekinin üstüne yerleştirerek derhal uykuya daldı.

Köpekler, hiç de anlaşılacak mahlûklar değil, dostlar. Karıma baktım. Karım yalnız gülümsemekle iktifa etti. Kardeşimin o temiz ve lekesiz ruhu sanki bütün odayı kaplamıştı. Sanki karım, Con dünyanın en kibar, en halûk insanıydı. dedi ve ilâve etti...

— Artık geç oldu, gidip yata -lım... Sen fazla okudun.. Yoldaşı uyandırmak istediğimi sezince de mâni oldu.

— Bırak, edi.. Bugece burada yatsın hayvancağız!...

Ertesi sabah Yoldaş, gene aynı yerde mişil, mişil uyuyor bulduk. Ayaklarının arasına almış olduğu başı terliklerin üzerindeydi. Ve artık son uykusunu uyumaktaydı.

İbrahim Hoyi

Son Posta

SPOR

Millî küme maçları

Dün Galatasaray ve Fener galib geldiler

Sarı kırmızılılar Demirspor 3 - 1, Sarı İnci verdiler de Gençlerbirliğini 4 - 2 yendiler

Millî Kümenin deplasman maçlarına dün Kadıköydeki Fenerbahçe Stadında yapıldı.

İlk maç Galatasaray 3-1 Demirspor, ikinci maç da Fenerbahçe Gençlerbirliğini 4-2 yenerek kazandılar.

Galatasaray çok hâkim oynadığı bu maçta seyircileri tatmin edemedi. Takımın müdafaası bilhassa Salimin iltihakile fevkalâde, muhacimleri Eşfak, Mehmed Ali hariç harikulâde bozuk idi.

Fenerbahçe - Gençlerbirliği maçı zevk ve heyecan bakımından çok iyi oldu. Fenerbahçe de mahsûs bir terakkî göze çarpmaktadır. Gençlerbirliği dünki oyunla mükemmel denilebilecek derecede bir tesir gösterdi.

Galatasaray 3 - Demirspor 1

Netice almak için Galatasaray daha azimli bir şekilde oynadı. Galatasaray müdafaası hattının en kuvvetli şekli içinde hücum hattı zayıf kalmış ve mücadele bu yüzden tesirsiz kalmıştı. İlk on dakika içinde Galatasaray hücum hattı en iyi pozisyonlardan istifade edemeyecek kadar tecrübesizlik yaptı. Dört genç oyuncu arasında sıkışmış olan Eşfak bile müşkülât çekiyordu.

Galatasarayın tazyiki her geçen dakika büyüyordu. Azami derecede müdafaaya mecbur kalan Demirspor, Galatasaray muhacimleri arasında yapılan üç pasın önüne geçemedi ve 18 inci dakikada Mehmed Ali fevkalâde bir şüphele Galatasarayın birinci golünü yaptı. Galatasaray hücum hattı bir türlü tunamadığı için, Demirsporlular büyük tehlike atılmadan her hücum kestikleri gibi hücum fırsatı bile buldular. Demirspor bu tazyiki çok sürmedi. Demirspor bu lesinde müteaddid fırsat bulan Galatasaray muhacimleri stop yapamadıkları için aklın alınamayacağı kadar sayı kaçırıldı. Devrenin son dakikaları Galatasaray müdafaası sağdan ve soldan iki kornere atıldı.

Galatasaray merkez muhacimi Turhan o kadar acemi oynuyordu ki takımın kuvvetle aleyhine çalıştı. Böyle bir merkez muhacim ile bir takımın hâkim oynadığı halde netice alamaması pek tabiidir. Devre 1-0 Galatasarayın galibiyetiyle bitti.

İkinci devrede Demirspor kalelerini iyice çember içine alan Galatasaray beş dakika devam eden bir mücadeleden sonra Eşfakın güzel bir hareketle ikinci golü de yaptı.

Galatasaray bu sayıdan sonra oyunda kat'î bir hâkimiyet tesis etti. Galatasaray müdafaasını hazırladığı bütün hücumlar, takımın genç ve iş göremiyen Mustafa, Bülent ve Turan'ın dahil olduğu üç muhacimin yüzünden bir türlü netice vermiyordu. Sol açık Mehmed Ali soldan ve sağdan kornere atmak, uzaklardan şut çekmek suretile, Eşfak da bilgili çalışmasıyla hücum hattının aybını örtmeğe çalışıyorlardı.

Galatasarayın uzun süren hâkim hücumları bilhassa merkez muhacim Turan'ın folsolarından dolayı seyircileri birinci sınıf bir maçta mümkün olduğu kadar sinir lendirdi. Son dakikalara kadar neticeyi değiştiremeyen Galatasaray, 41 inci dakikada Demirspor sağ açığının uzun bir vuruşla bir gol yedi.

Eşfak 44 üncü dakikada üçüncü golü yapmasaydı, maçın neticesi pek fena bir şekilde bitmiş olacaktı. Galatasaray maçı 3-1 kazandı. Fakat genç muhacimlerin tecrübesi ve bilhassa merkez muhacim Turan'ın oyunu âdeti bir ekzersizdi.

Fenerbahçe 4 - G. Birliği 2

Oyun çok süratli başladığı için iki kale de sık sık tehlikeli vaziyet te sıkışyordu. Daha ziyade Fener

Millî kümede takımların vaziyeti

	O.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Beşiktaş	13	11	2	0	37	14	37
F.Bahçe	11	8	2	1	23	14	29
G.Saray	11	7	2	2	28	15	27
İ.Spor	13	6	2	5	33	25	27
A.Ordu	13	5	2	6	25	35	25
D.Spor	15	4	2	9	23	32	25
G.Birliği	15	3	1	11	19	30	23
Altay	13	4	1	8	16	29	22
Harbiye	9	3	2	4	12	16	17
M.Spor	9	0	4	5	14	25	13

müdafası önünde toplanan oyun Cihadın son zamanlarda belki de müdafilere olan itimadsızlığı yüzünden olacak kalesinden derhal çıkması bir aralık Fenerbahçe için çok acı oldu. Dokuzuncu dakikada Fener kaleşi önünde havalanan topa çıkan Cihad kaleisini boş bıraktı, top da boş kaleye girerek oyunun ilk sayısını yaptı.

Fenerbahçe bir dakika sonra Nacinin vuruşile beraberliği, üç dakika sonra da Ali Rızanın şüphele ikinci sayısını yapmağa muvaffak oldu.

13 dakika içinde yapılan üç gol oyuna pek tabii olarak daha büyük bir heyecan ve sürat verdi. Fenerbahçe kelesine çekilen bir frikiki kurtaran Cihad 22 nci dakikada atılan frikikten ikinci golü yedi. Berabere olan oyun Gençlerin daha düzgün ve enerjik hücum larile bir müddet devam etti.

41 inci dakikada biraz şüpheli vaziyette Gençlerbirliği aleyhine verilen penaltıyı Küçük Fikret dışarı attı.

Gençlerbirliği popüler bir oyundan sonra devreyi 2-2 berabere bitirdi.

Oyun güzel bir şekilde devam etmişti.

İkinci devrenin on dakikası tamamile Gençlerin lehinde cereyan etti. Bu sıkı tazyikten kurtulan Fener muntazam bir oyunla hücumla geçti ve 12 nci dakikada Ali Rıza topu çok iyi kullanarak Fenerin üçüncü sayısını yaptı. Oyun da derhal Fenerbahçe lehine döndü.

Gençlerbirliği muntazam ve hesablı oyununu yavaş yavaş kaybetmeğe başladığından, Fenerbahçenin tazyiki karşısında gevşemeğe, biraz sonra da süratinden tamamile kaybeder bir hal aldı. Tek tük hücum yapan Gençlerbirliği ümid siz bir şekilde müdafaada iken Niyazi iyi bir şüphele Fenerin dördüncü ve son sayısını yaptı.

4-2 Fenerbahçe lehinde biten maçın tabii neticesi bu değildi. Gençlerbirliği süratli ve enerjik oynadı, Fenerbahçe de fazla gayretli bir oyunla netice almış oldu. Gençlerbirliği ikinci devreyi tamamile 10 kişi ve kalecileri de sakat olarak oynadı.

Dün yapılan hususî maçlar

Galatasaray, Fenerbahçe genç ve B takımları arasında dün Fener Stadında iki hususî maç yapıldı. Genç takımları maçında Fenerbahçe 2-0 sayı ile Galatasaray'ı mağlûb etti.

B takımlarında ise, Galatasaray 1-0 Fenerbahçe'yi yendi.

Bursada yapılan maraton birinci iği

Dün Bursada Federasyon tarafından tertib edilen maraton yarışına Bursada Atatürk heykeli önünde yapılan merasimden sonra başlandı.

Müsabakayı beher muntakadan dokuz atlet iştirak etti.

Şehrin içinden başlayan müsabaka Mudanya yoluna gidış geliş olarak yapıldı. Yarış Stadi içinde bitti.

Alman neticeler:
1 — Ali Karaduman (Ankara)

Askeri vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)
da, asıl istilâ kuvveti kendilerini kurtarmıya kadar kendilerini müdafa edecek çareleri buluyorlar. Asıl taarruz hedeflerine hâkim sahalara indirilecek olan kuvvetlere gelince, bunlar hem adedece daha kesif, hem de malzemece daha kuvvetli oluyorlar. Bunlara havadan top dahi indirmek imkân dahilinde bulunuyor. Bu nevi kuvvetlerin ilk vazifeleri ya mevcut hava limanlarından bir veya birkaçını ele geçirmek, yahud alelacele iptidai bir inme sahası vücutte getirmek. Anlaşılan, bu kuvvetler, vazifelerini bir dereceye kadar muvaffakiyetle görmüş olacaktı ki ilk taarruzu müteakib İngiliz hava kuvvetlerinin faaliyeti akamete uğramıştır. Bunu, İngilizlerin verdikleri haberlerden öğrendik. Bu haberlere göre, ilk günlerde Girid havalarında İngiliz tayyareleri görülmemiş ve nihayet evvelki gündenberi de İngiliz hava kuvvetlerinin müdahalesi, Mısır'dan gönderilen ve tesirleri bittabi mahdud olan tayyarelerin yaptıkları yardıma münhasır kalmıştır.

Alman kaynaklarının verdikleri haberlerden çıkarılacak neticeye göre Girid adasının garb tarafının mühim bir kısmı hâlen Almanların ellerinde bulunmaktadır. Mora yarımadasının en cenubi sahasile Girid adasının garb sahası arasında ki deniz yolu, bir tayyarenin en çok on dakikada katedebileceği bir mesafeden ibarettir. Bu mesafe üstünde, biri büyük, diğeri küçük iki de ada vardır. Bu adalar sayesinde Almanlar, Giridle kara Yunanistan arasında hemen hemen tam emin bir muvasala tesisi edebilirler. Şu halde, Giridin istilâsı işi, bundan böyle daha kolay bir safhaya girmiş demektir. O kadar ki, eğer herhangi bir harbin daima mümkün sürprizleri için bir ihtiyat hissesi ayırmak lâzım gelmeseydi, bu istilânın çok uzun sürmeyeceğini bile söylemekte tereddüd etmezdik.

Birkaç kelime de Girid sularında ve etrafında cereyan etmiş olan deniz ve hava muharebelerinden bahsedelim:

Hava kuvvetlerinin bu muharebede aldıkları mühim rol, deniz kuvvetlerinin hâkimiyetlerini çok mühim bir şartla tahdid ediyor. Nerede süstü silâhı, mühim hava kuvvetlerinin tesir sahasında hareket etmek mecburiyetinde kalacak olurlarsa orada büyük zayıflar veriyorlar. Almanlar bunu tecrübe ile bildikleri için daima, hasım filosunun tayyare faaliyetinin müessir olduğu sahalara çekmeğe ve bu maksadla hareketler tahrik etmeğe ehemmiyet veriyorlar. İngiliz filosuna karşı Almanyanın kullandığı taktik budur. Bu defaki Girid taarruzu esnasında İngiliz filosu, ada ile kara arasındaki muvasalayı kesmek üzere bir hareket teşebbüsüne girişmeğe, hem adadaki kuvvetleri bir dereceye kadar himaye, hem de manevi şöhretine koruma bakımından mecburdu. Mühim İngiliz deniz kuvvetleri, ada ile kara arasındaki muvasalaya müdahale için hareket geçince bir taraftan Alman ve diğer taraftan İtalyan hava kuvvetleri bu filoyu bütün hareket sahasında takip ettiler. Onlara üç gün, yer yer ve parça parça, hücumlarda bulundular. Bu kuvvetlerin bir kısmı üslerine döndü ve galiba küçük bir kısmı da Suda koyuna girerek kendisine orasını iş yapmak ve ada ile kara arasındaki muvasalayı bozmak istedi. Fakat, Alman tayyareleri bunlara da orada hücum ettiler. Almanlar ve İtalyanlar tarafından nesredilen tahribat listeleri belki mübalâğalı olabilir. Fakat, İngiliz filosunun bu hareket esnasında çok mühim hasara uğradığı kabulde tereddüd etmemek lâzımdır. Yunanistan harekâtında Yunan filosunun uğradığı ziyatın büyüklüğünü Almanlardan değil, bilâhâre Yunan hükümetinin nesrettiği tafsilâtta öğrendik. Eğer buna kıyas edecek olursak bu defa İngiliz filosuna verdirdikleri ziyat hakkındaki Alman nesriyatının mübalâğasız olacağını kabulde mecburuz.

25.42
2 — Mustafa (Ankara) 3.31.15
3 — Kostantin (İstanbul) 3.22.12
Müsabakalardan sonra Çelikkaya lasta ziyafet verilmiş Bursa Valisi kazananlara madalyalarını bizzat vermiştir.İzmirdeki maçlar
İzmir, 25 (A.A.) — Bugün İzmirde yapılan Millî Küme maçlarında Altay İstanbulspor 5-0 Beşiktaş da Altınordu 5-3 mağlûb etmişlerdir.

Müdafaa mükellefiyeti

(Baştarafı 1 inci sayfa)
rilmese teklif olunmaktadır. Bu teklife göre imalât muamele vergisinden halen müstesna bulunan maddeler arasında kepek çıkarılmakta ve her türlü tuğla ve kiremit ile ateş tuğlası ve harçlarına aid muafiyet ilga olunarak yalnız kerpiçlerin muafiyeti muhafaza edilmektedir.Yağhaneler
Yerli nebatî mahsullerin tasir ve tasfiyesile yağ istihlal eden sınaî müesseselerin vergiden muafiyetine dair olan hüküm değiştirilmekte ve muafiyet muharrir kuvvet kullanıyan, işçi sayısı müessesesi sahibi ile birlikte beşi geçmeyen ve münhasıran zürriyatı zati ihtiyacı için yağ imal eden fabrikalara, tacirlere ve kendi hesaplarına imalâtta bulunmayan yağhanelere hasredilmektedir.

Bu suretle küçük yağhaneler muafiyette bırakılmaktadır. Bundan başka memleket içinde sekerden imal edilen maddeler muamele vergisine tabi tutulmaktadır. Muvazaa yollarına sapmalarına ve parçalanmalarına meydan vermemek maksadile de her türlü tuğla, kiremit, ateş tuğlası ve harçları, nebatî mahsullerin tasir veya tasfiyesile istihlal edilen yağlar, sekerden mamul maddeler.

İtriyat ve tuvalet maddeleri
Her türlü itriyat ve tuvalet maddeleri imal eden müesseselerin küçük san'at muafiyetinden istifade edemeyecekleri hakkında da projeye bir hüküm ilâve olunmuştur.İthalat primleri
İthalât muamele vergisinin matrahından hariç kalmış olan ithal primlerinin matrah meyanına alınmasını temin için de kanunda bir tadil teklif olunmaktadır. Bu primler malî ithal eden tarafından veya bunları tayin eden mercilerin vesikalarile tevsih edilecektir.İstihlak vergisinde
Memleket içinde imal edilen lâstik çizme, şoson ve kaloşlarla öçkerlerden kilo başına on beş kuruş istihlak vergisi alınacaktır. Kahveya kilo başına 25 kuruş çaya kırk kuruş çimentoya ton başına 200 kuruş sun'î ipekle sun'î ipek ipliğinden alınmakta olan istihlak vergisine yeniden yüz kuruş zam medilecektir.Danga resminde
Yabancı memleketlerde tanzim olunup Türkiyeye gönderilen evrak üzerine devir veya ciro muamelesi yapılmadığı veyahud resmi dairelere ibraz olunmadığı takdirde danga resmine tabi bulunmamakta idi. Projeye bu kabil evrakın Türkiye'de hükümden istifade edildiği takdirde danga resmine tabi bulunduğuna ve bu resmi hükümden istifade edenlerin ödiyeceğine dair bir kayıt ilâve edilmiştir.

Türkiyede tanzim olunup doğrudan doğruya ecnebi memleketlere gönderilen evrak ile çekilen telgrafların Türkiye'de kalan kopyeleri danga puluna tabi tutulmakta ve bu kopyaların saklanması esas vazedilmektedir.

Posta ve telgraf makbuzaları
Posta ve telgraf havalenameleri dahil, alelûmum havalenamelerden 2 şer kuruş danga resmi alınacaktır. Halen 2 şer kuruş resme tabi resmi dairelere aid makbuzalarla posta ve telgraf makbuzaları yüzde 50 zamma tabi tutulacaktır. Muayyen meblâğı havi veya muayyen evrak ve senedlerle mukavelenameler, teminat kefalet ve rehin senedleri ile akreditifler resmi binde ikide iblâğ olunmaktadır.

Bilcümle ihale kararları resmi bin kuruşta alınıp paraya çıkarılmaktadır.

Kazanç vergisinde
Beyannameye tabi mükelleflerin, istisnai muameleye tabi olanların (müteahhidler ve ecnebi nakliyat kumpanyaları ve acentaları, gayrimenkul alıp veya yaptırıp satmayı san'at itihaz edenler ve serbest meslek erbabının kazanç vergilerine evvelce yapılmış yüzde 50 ve gayrisafi irad üzerindeki vergiye tabi mükelleflerin kazanç vergilerine yapılmış olan yüzde 25 zamları bir misli tezyid olunmaktadır.

Takib, tavassut, istişare, proje tanzimi gibi istihlakların vergilerine de bir misli zam yapılmaktadır. Beyannameye tabi mükelleflerin ruhsat tezkeresi harçlarına 25 lira ve istisnai muameleye tabi olanların ruhsat tezkeresi harçlarına da 20 lira zammidecektir. Kazanç vergisile ruhsat tezkeresi harçlarına yapılacak bu zamlar masraf meyanında gösterilemeyecektir. Geçirgen halde ticaret ve san'at yapan mükellefler ya bir zamma tabi tutulmamaktadırlar.

Nakliyat resminde
Nakliye ücretile resim yekûnunun da hâsil olan kesirlerin nakliye vergisi gibi tahsil olunacağına dair projeye bir kayıt konmuştur.Müdafaa vergisinde
Tuza kilo başına iki kuruş, müdafaaya vergisi vazolunmasına dair hükümetin projesindeki teklif bütçe encümeninde tadile uğramış ve tuza için kilo başına ancak bir kuruş müdafaaya vergisi alınması esas tesbit olunmuştur. Tuzdan temini düştürülen varidata mukabil ve bu farkı telâfi maksadile bütçe encümeni işkile yapılması teklif edilen zam nisbetlerini artırmayı daha faydalı görmüştür.

Asker sigaralarından müdafaaya vergisinin kaldırılması için de projeye bir hüküm ilâve edilmiştir. Kibritlerde kutu başına 20 para, çikmak taşlarının beher adedine iki kuruş müdafaaya vergisi zammı yapılmaktadır.

Tiyatro ve sinemalar
Gümrüklerde kullanılan beyanname, manifestolara yapılandırılmakta olan müdafaaya pulları bir misli artırılmaktadır. Tiyatro, sinema ve konserlerin bilet bedelleri üzerine den danga, tayyare, ve belediye resimlerle Darülaceze hissesi mukabili olarak alınan yüzde on resme münhasıran devlete aid olmak üzere bir misli zam yapılmaktadır.Mektublar
Adi mektublarla kartpostallar, kıymetsiz ticaret eşyası örnekleri ve adli tellyattan bir kuruş, taahhüdü mektublar için ayrıca bir kuruş, iadeli taahhüdü mektublarda gene ayrıca iki kuruş, telgraflarda 50 kuruş kadar olanlarda 5 kuruş, 50 den yüz kuruş kadar olanlarda on, yüzden 250 kuruş kadar olanlarda 15, daha fazla olanlarda 20 kuruş müdafaaya vergisi alınacaktır.

Harcî telgraflarda telgraf ücretinin yüzde beşi nisbetinde müdafaaya vergisi alınması kararlaştırılmıştır. Telefonlara abone bedellerinin yüzde onu nisbetinde müdafaaya vergisi konulacaktır.

Veraset ve intikal vergisinde
Veraset ve intikal vergisi nisbetlerine bir misli zam icrası projede teklif edilmiştir.

Haziran başında tatbiki mukarrer bu vergi zamları ve tevsipleri beynelmile buhranın devamı müddetine münhasır fevkalâde bir millî müdafaaya mükellefiyeti mahiyetini haiz olduğundan fevkalâde ahvalin zevalini müteakib kaldırılacağı lâzıyihaya eklenen bir maddede ifade edilmiştir.

20 ruhsat tezkeresi harçlarına da 20 lira zammidecektir. Kazanç vergisile ruhsat tezkeresi harçlarına yapılacak bu zamlar masraf meyanında gösterilemeyecektir. Geçirgen halde ticaret ve san'at yapan mükellefler ya bir zamma tabi tutulmamaktadırlar.

Nakliyat resminde
Nakliye ücretile resim yekûnunun da hâsil olan kesirlerin nakliye vergisi gibi tahsil olunacağına dair projeye bir kayıt konmuştur.Müdafaa vergisinde
Tuza kilo başına iki kuruş, müdafaaya vergisi vazolunmasına dair hükümetin projesindeki teklif bütçe encümeninde tadile uğramış ve tuza için kilo başına ancak bir kuruş müdafaaya vergisi alınması esas tesbit olunmuştur. Tuzdan temini düştürülen varidata mukabil ve bu farkı telâfi maksadile bütçe encümeni işkile yapılması teklif edilen zam nisbetlerini artırmayı daha faydalı görmüştür.

Asker sigaralarından müdafaaya vergisinin kaldırılması için de projeye bir hüküm ilâve edilmiştir. Kibritlerde kutu başına 20 para, çikmak taşlarının beher adedine iki kuruş müdafaaya vergisi zammı yapılmaktadır.

Tiyatro ve sinemalar
Gümrüklerde kullanılan beyanname, manifestolara yapılandırılmakta olan müdafaaya pulları bir misli artırılmaktadır. Tiyatro, sinema ve konserlerin bilet bedelleri üzerine den danga, tayyare, ve belediye resimlerle Darülaceze hissesi mukabili olarak alınan yüzde on resme münhasıran devlete aid olmak üzere bir misli zam yapılmaktadır.Mektublar
Adi mektublarla kartpostallar, kıymetsiz ticaret eşyası örnekleri ve adli tellyattan bir kuruş, taahhüdü mektublar için ayrıca bir kuruş, iadeli taahhüdü mektublarda gene ayrıca iki kuruş, telgraflarda 50 kuruş kadar olanlarda 5 kuruş, 50 den yüz kuruş kadar olanlarda on, yüzden 250 kuruş kadar olanlarda 15, daha fazla olanlarda 20 kuruş müdafaaya vergisi alınacaktır.

Harcî telgraflarda telgraf ücretinin yüzde beşi nisbetinde müdafaaya vergisi alınması kararlaştırılmıştır. Telefonlara abone bedellerinin yüzde onu nisbetinde müdafaaya vergisi konulacaktır.

Veraset ve intikal vergisinde
Veraset ve intikal vergisi nisbetlerine bir misli zam icrası projede teklif edilmiştir.

Haziran başında tatbiki mukarrer bu vergi zamları ve tevsipleri beynelmile buhranın devamı müddetine münhasır fevkalâde bir millî müdafaaya mükellefiyeti mahiyetini haiz olduğundan fevkalâde ahvalin zevalini müteakib kaldırılacağı lâzıyihaya eklenen bir maddede ifade edilmiştir.

Niçin - Nerede - Nasıl

(Baştarafı 5 inci sayfa)
şen gölgede hareket etmekte, ve aynen saatin akreple yelkovanı vazifesini görmektedir.

İşte bunlar, çok eski devirlerde Babilde mevcut olan «güneş saatleri» nin bir esidir.

Bu gibi sütünların civarından gelip geçen yolcular, bindikleri arabaların pencerelerinden başlarını uzatarak, gidecekleri şehre kaç kilometre kaldığını, kaç saattenberi yolda olduklarını anlamaktadırlar.

«Güneş saatleri», hiç şüphe yok ki, gerek Yunanlıların Gnomon isim verilen bu sütünlarından, gerekse Hind fakirlerinin sopalılarından çok daha iyi idiler. Çünkü güneş saatleri, zamani çok daha dakik bir şekilde gösteriyorlardı.

Fakat bütün bunlara rağmen «Güneş saatleri» de, bizim şimdiki saatlerimize nazaran çok iptidai kalyorlardı. Saatlerinin yalnız güneşli havalarda işleyip de, geceleri ve bulutlu havalarda iş görmemesinden, bilmem memnun kalmıyordunuz. Halbuki «Güneş saatleri», bilhassa bu çeşid saatlerdi. Bunlar, yalnız gündüz, o da güneşli havalarda iş görüyorlardı. Essen eskiden bu saatlere «gündüz saatleri» de derlerdi.

Çok eskiden, belki de güneş saatleriyle birlikte «gece saatleri» de icad edilmişlerdi.

Birleşik Amerikada zabıta memuru nasıl yetişiyor?

(Baştarafı 2 nci sayfa)
Ticaret mektebi mezunlarına mali işler tevdi edilmektedir. Birleşik Amerikadaki mali müesseselerde vukua gelmekte olan hileler pek mühim bir yekûna baliğ olmaktadır.

F. B. İ. ye mensub bulunan yedi yüz zabıta memuru içinde şimdikiye kadar «112» serbest meslek erbabi bulunmaktadır. Bu 700 memurdan her biri muhakkak bir ecnebi lisanına vâkıf bulunmakta dır.

Vazifeye talib olanlara yaptırılan tahrihi imtihandan sonra şifahî imtihanlar dahi yaptırılmaktadır.

Vazifeye seçilenler çok ciddi bir tedrisata tabi tutulmaktadır. Onlara cinayet işlerinin teknoloji, parmak izleri tedrisatı, adli tahkik meseleleri, kimya ve fizik, fotoğrafçılık, kalıp alma, infilâk maddeleri fenni, ateşli silâhlar tekniği, taharriyat tekniği velhasıl birçok şeyler gösterilmektedir.

Zabıta memurlarına ders ve renler arasında çok yüksek sınırlara rastgelemmektedir.

En mühimleri şunlardır:
1 — Cinayet işleri hakkında pek büyük bir bilgiye sahip bulunan yangın marşali Thomas Brophy.

2 — Nevyorkun meşhur toksikolojist doktor Gettler.

3 — Columbia University hukuk müşaviri ve reisicumhuri Ruzveltin sabık müsaviri profesör Raymond Motay.

4 — Cinayet işleri hakkında beynelmile kıymeti haiz pek mühim kitaplar neşreylemiş olan Riley Cooper.

Derislerden maada, bu profesörler her hafta zabıta memurlarına muntazaman konferanslar vermektedirler.

Zabıta memurlarının yetiştirilmesinde sinemanın rolü

Zabıta memurlarının yetiştirilmesinde sinemaya büyük bir yer verilmiştir. Muhtelif hürsuzluk vak'aları filmlele canlandırılmıştır. Bu filmler profesörler tarafından kurs gören zabıta memurlarına gösterilmektedir ve icab eden izahat verilmektedir.

Zabıta memurlarının icabında ne suretle hareket edecekleri de filmlere gösterilmektedir.

Hergün iki buçuk saatlik seanslar yapılmaktadır. Seanslardan sonra zabıta memurlarına pratik bilgiler verilmektedir. Zabıta memurlarına meseleler arz edilmekte ve bu meseleler hallederken filmi alınmaktadır. Bu film kursta gösterilmektedir.

Manyetik kara tahta
Zabıta memurlarının yetiştirilmesinde mühim bir vasıta vardır. Bu vasıta manyetik karatahtadır. Tedris usulünde buna bilâtereddüdü bir yenilik diyebiliriz.

Manyetik karatahtayı anlatılalım:

Bu hafif bir surette manyetiklendirilmiş madenden bir karatahtadır.

Profesör, bu tahta üzerine tebeşirle evrak, sokaklar ve sokaklardaki müruru uburu çizmektedir. İnsanlar çok küçük çarık gösterilmektedir, profesör evrak, insanlar, müruru ubur vasıtaları istediği gibi hareket ettirmektedir.

Manyetik karatahta cinayet ve haydutluk vak'alarının tedrisi için çok işe yararmaktadır. Seyrüsefer tedrisatı da manyetik karatahta ile mükemmel bir şekilde konumustur.

Osman Tuğrul

Yeni nesriyat

Şitadel (Şahika) — İngiliz muharirlerinden (Cronin) tarafından yazılan ve az vakitte şöhrati bütün dünyaya yayılarak her lisanla tercüme edilen bu eser milyonlarca basılmış ve sinemaları çekilerek büyük bir alfa ka uyandırmıştır.

Eser, bir doktorun romanıdır. Fakat bu kadar canlı tasvirlerle kafa ve düşünün herkesin romanı olmuştur.

Kitab Ömer Rızanın temiz üslûb ile tercüme edilmiş, Ahmed Halid kitabevi tarafından bastırılmıştır. 360 sayfa olduğu halde 100 kuruştur.

Mavi Portakal — Ahmed Halid Kitabevinin neşre başladığı macera kitabı serisinde olan bu meşhur polis romanı Rezzan Yalman tarafından tercüme edilmiştir. Çok meşhur olduğu kadar heyecanlı ve meraklı bir kitabdır. 26 kuruştur.

GÖZ DOKTORU
Nuri Fehmi Ayberk
Haydarpaşa Nümune hastanesi göz mütehassısı
İstanbul Belediye Karşısı. Saat
(3) ten sonra. Tel. 23212

Çılgın İstanbul

(Baştarafı 5 inci sayfada)

İca, tüfeğine, topuna varıncaya ka-
şar en geniş kadrosile sefere çık-
tak olan orduyu hümayuna erzak,
teçhizat ve levazım yetiştirmek lâ-
zımdı:

Macuncular, merhemciler, çörek-
çiler, börekçiler, gevrekçiler, simit-
çiler, lokmacılar, gözlemciler, pek-
şimetciler, marangozlar, urgancı-
lar, tulumcular, hasirciler, şekerci-
ler, kahveciler, kasablar, peynirci-
ler, mumcular, balmumcular; pas-
tırmacılar, kiriyiciler; tutkacılar;
tenekeçiler, bıçakçılar, kalaycılar;
yaycılar, okular, zemberekciler,
Şapancılar, kemankeşler, zehirci-
ler, maturalar, güreçliler, yelpa-
ceciler; soruçular; hallaçlar; tak-
keçiler, kavukçular, yorgancılar,
gömlükçiler, yağlıkçılar, iplikçiler,
terziler, kadırcılar, kolancılar, kürk-
çiler, kalpakçılar; debağlar; keçe-
ciler, tülbendçiler, saraçlar, sofracı-
lar, yulacılar; kamçıcular; palan-
cılar; sepet sandıkçılar; pabuçcu-
lar; paşmakçılar, attarlar; mestçi-
ler; ahberciler; buhurcular; çöm-
lekçiler, şişeciler, çiniciler, cerrah-
lar; berberler, usturacılar, çama-
şırıcılar, kâğıdçılar; çuhacılar; at-
laşçılar, kadıfeciler, ahacacılar, peş-
temalcılar, bezazlar, Bitpazarı es-
nafı, nahıncılar, kaşıkçılar, tarağı-
lar, varolcular, zurnacılar, davul-
cular, bütün sazadeler, oyuncu-
kolları, mükallidler, bozacılar, mey-
haneciler... ilâh... ilâh...

İbrahim Paşanın Serdarlık ha-
berile beraber sefer hazırlığına baş-
lamışın, evvelâ bizzat kendisi, son-
ra da, yârânı idi. Divanı hümayun
tarafından telâllar vasıtasile ser-
darlığı mesmen ilân edilmiş olan
Nevşehirli İbrahim Paşanın ilk i-
şi, sadık bendelerine ve devlet er-
kânına Sâdâbâd bahçelerinde bir
Çırağan ziyafeti çekmek olmuştur.

Muhsin Çelebi ile Nedim, Beşik-
taştanberi velinimetlerinin serdar-
lığı işini konuşuyorlardı:

—
—
— Benim karındaşım, bu ne ol-
maz iştir?!

— Muhsin Çelebi bu bir olmuş
iştir. Hemen sahibi devlet velini-
metimiz ikbal ile gitsin ve devletle
gül gibi handan geilsin.

— Benim sultanım efendim, biz
dahi bile gideriz İbrahim Paşa E-
fendimiz...

— Hemen emretsin...

— Vallahi benim Nedim efendi
karındaşım doğru söylersin, hemen
emretsin saye-i devletinde Çini ma-
çine gideriz...

Bu sırada kayık, harikulâde renk-
ler ve canlı bir dereboyu varçası-
nın önünden geçiyordu. Nedim,
hamlacılarına kayığı azıcık durdurt-
malarını işaret etti.

Ulu çınarların altındaki tıfıl-
lıkte, İstanbul esnafı içinde giyim
ve kuşamlarına gösterdikleri fev-
kâladâ itina ile meşhur olan sırma-
keşlerden eli kadar yarar sehbaz-
lar gelip cadılarını kurmuşlardı.

Rengârenk oyali çemberleri, grep-
leri; beyaz bürümçük gömlekleri,
sarı, al, mor, yeşil, benekli, çubuk-
lu, dallı, ve çiçekli mintanları, al
şalları, işlemeli camedanları, Aydın
kesimi diz çakışları, ve işlemeli
tozluksarile, çınarlar altına çiçek gi-
bi serpilmişlerdi. Bir tarafta çifte
nakkare çalmakta idi. Ortada, üç
çift koç yiğit sirmakeş pehlivanları
soyunmuş, yağlanmış, apul apul
pehlivan adımla birbirlerinin üstü-
ne yürüyüp elense etmişlerdi.

Muhsin Çelebi, Nedim vaktile
devrin büyük musikînası Burnaz
Hasan Çelebi tarafından bestelen-
miş bir gazelini hatırladı:

Uşşakın olsa nola feza nakdi can-
ları,
Seyritmedin mi dünkü fedayi ci-
vanları?

Şevk âteşine sen de tutuştun mu-
ey gönül?

Gördün mü dün güreş tutuşan peh-
livanları?

Ol perçemin nazirini, hatırdı mı
gönül?

Görmüş idik geçen sene sümbül
zamanları!

Çengü çegane zevki biraz dursun
el aman,
Seyridelim bu seyre gelen dilsitan-
ları,
Mâlümdür benim sühanım, mahles
istemez,
Farkeyler anı şehrimizin nüktedan-
ları.

Gümüş yıldızlı kayık ağır ağır

Türk Hava Kurumu İstanbul Ş. Başkan-
lığından

1 — Yalnız kâğıdı idaremizden verilmeğe üzere nümune ve şartname-
sine göre imâl ettirilecek iki milyon litre zarfı, açık eksiltmeye konul-
muştur.

2 — Muhammen bedeli 2500, muvakkat teminatı 187,5 liradır.

3 — Eksiltme 30/Mayıs/941 Cuma günü saat 15 de Türk Hava Kurumu
İstanbul şubesinde müteşekkil komisyon huzurunda yapılacaktır.

4 — Nümunesi gösterilir. Ve şartnamesi parasız verilir.

5 — İsteklilerin, kanunun tarif ettiği vesika ve teminatlarde birtakım
belli gün ve saatte İstanbul şubesinde müracaatları.

ilerlemeğe başlamıştı.

— Kayık! Yol ver! Bre seh-
baz siya kürek..

Üç çifte soldan al.. Soldan all..
— Sağdan kayık gelir, yol ver...
Sol al.. Sol al.. Sol al.. Sağ al..

Sağ al... Beraber!.. Bre meded
çarparız... Siya kürek...

Şair Nedim üç çifte gümüşlü
kayığ, karşidan gelen kayığı sıyl-
rarak geçti. Arkalarında iki hala-
yık, karşılarında da iki Habeşi kal-
fa oturan iki nazenin hanım, et-
rafı inci püsküllü kocaman bir al
canfes şemsiyenin arkasına gizlene-
rek süzülüp geçtiler. Öyle ki, Muhsin
Çelebi, bir çift iri, kapkara göz,
lâtif bir gamze, billür gibi bir tenle
karşılaşıp kaybetmişti. Çınsı ke-
nedlenmiş, gözleri kararmış, neden
sonra:

— İşte o... Küçüksudaki canfes
şemsiyeli... Hani sana söylemiş-
tim... Diye kekeledi.

İkisi de arkaya dönüp baktılar.
Derenin üstünde bir al şemsiye,
nazlı nazlı uzaklaşıyordu. Sırma-
keşlerin sahilinden de bir nâra, arkasından, bir semaî yükselmisti:

Adam aman Fe.. si.. var.
Bu hanıma doyum imaz, incisi
canfesi var

Cezayirli civan gibi başında bir fe-
si var

Ben bilirim nazeniri, adında bir
fesi var

Şair:
— Yazık... Göremedim...

Dedi:
— Benim karındaşım... Gören
pişman... Görmüyen pişman... Ah.

— Bre Muhsin Çelebi... Pek
öyle derinden ah çekme Kerem gi-
bi tutursun...

— Vallahi benim o Keremden
farkım yoktur.

— Bre meded Muhsin Çelebi.
Civan alıp civan satarsın... Nigâr
satıp Nigâr alırsın... İstanbulda e-
siricibaşı olmuş adamsın... Bre me-
ded sana ah vah çekmek yaraş-
maz...

— Bre ben esirciyim karında-
şım... Huri ve gilman alıp sat-
mam... Bu canfes şemsiyeli cen-
net kaçkını huridir.

Kâğıthane deresi, artık sökül-
mez bir hale gelmişti:

— Sağdan kayık geliyor, yol
ver... Bre meded sehbazlarım kü-
rekleri... Bre meded yiğitler ge-
çelim... Sahibi devlet efendimize
gümüşlü kayıkla müsafir götürür-
rüz... Bre bizim efendi kayığına
geçid!.. Sağ al.. Sağ al.. Beraber.

Beraber... Soldan kayık gelir,
yol... Bre meded sehbazlar... Bre
meded yiğitler... Bre meded pre-
meciler... Bre meded Cezayir fes-
liler... Bre meded samur kalpak-
lılar... Sağ al.. Sol al..

— Muhsin Çelebi karındaşım...
Bu nazeniri Küçüksuda görmek ve
kimin nesidir, nerelidir öğrenmemek
insaf değildir!

Dedi:
Muhsin Çelebi mânalı gülümse-
di:

— Üsküdarlıdır, adına Atlı ases
Fatma hatun derler, Sübaşının def-
terinde kayıtlı nazenindir. Beş on
yiğit başı yemiş bir Atlı asesdir, şim-
di Patrona derler bir ejderha pen-
çesindedir...

— Bre meded Muhsin Çelebi...
Patrona kapatması Atlı ases Fat-
ma hatun şimdi de sarıca sarıca e-
siricibaşı altınlarının başını yer!..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

—
— Sağdan kayık gelir yol ver...
Şehbazlarım kürekleri... Bre me-
ded premediler... Bre meded Ce-
zayir fesliler... Bre meded samur
kalpaklılar... Sağ al.. Sol al..

SANİN Diş Macunu ile

Sabah, öğle ve akşam her yemekten
sonra günde 3
defa dişlerinizi
fırçalayınız

Yemeklerin kirintıları, salyanın
ifraz ettiği mikroplar, dışardan
alınan muzur mevat karşısında
dişler ve diş etleri eğer müte-
madiyen temizlenmezse bozulmuş-
ya, çürümeye mahkumdur. Çür-
rük dişler, mide ve barsak ihti-
latlarından zatürreeye kadar her
nevi hastalığa yol açabilir.

SANİN

Diş MACUNU İLE

Muhakkak sabah, öğle ve akşam ve her yemekten
sonra günde 3 defa fırçalamak şartıyla

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

26 Mayıs'tan 2 Hazirana kadar muhtelif hat-
lara kalkacak vapurların, isimleri, kalkış
gün ve saatleri ve kalkacakları rihimler

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Cumhuriyet), Perşembe 12 de (Ege) ve Pazar 16 da (Tari). Galata rihiminden.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Çanakkale), Cumartesi 18 de (Amalfarta). Sirkeci rihiminden.
Mudanya hattına	— Pazar, Pazartesi, Salı 9.50 de, Çarşamba, Perşembe, Cuma 16 da (Sus), Cumartesi 14 de (Marakaz). Tekmil Mudanya postaları Galata rihiminin Karaköy cihetine yanadır ve aynı mahalden kalkarlar. (Not: Perşembe postası İstanbul'a gelirken ve Cuma postası Mudanyaya giderken ilâveten İmrâli adasına uğrayacaktır.)
Bandırma hattına	— Pazartesi, Çarşamba, Cuma 8 de (Marakaz). Galata rihiminden. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Konya). Tophane rihiminden.
Karabiga hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Mersin). Tophane rihiminden.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rihiminden.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Bursa), Cumartesi 15 de (Sakarya). Sirkeci rihiminden.
İzmir sürat hattına	— Pazar 11 de (İzmir). Galata rihiminden.
İzmir 2. sürat postası	— Perşembe 13 de (Kadıköy). Galata rihiminden.
Çanakkale ilâve postası	— Perşembe 9 da (Seyyar). Tophane rihiminden.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malumat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	— Galata rihimi, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında.	42362
Galata Şube	— Galata rihimi, Muntaka Liman Reisiği binası altında.	40133
Sirkeci	— Sirkeci, Yolcu Salonu.	22740

(4049)

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIĞIL

RADYO

PAZARTESİ 26.5/941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Müzik (Pl.), 8.30: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık şarkı ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13: Karışık müzik (Pl.), 13.15: Karışık oyun havalam, 13.30: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Fasil sazi, 18.30: Ziraat takvimi, ve toprak mahsulleri borsası, 18.40: Seçilmiş şarkılar, 19: Konuşma (Mehmedin saati), 19.15: Uvertürler (Pl.), 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Radyo caz orkestrası, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Haftanın türküsü, 21: Konuşma postası, 21.10: Müzik: Saz eserleri ve taksimler, 21.25: Konuşma, 21.45: Radyo sentoni orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri; 22.45: Dans müziği (Pl.).

TIYATRLAR

Beşiktaş Gürül sineması
Bu akşam oyuk temsil
Maruf film rejisörü

Vedad Ürfi KANII..

piyesinin bizzat baş rolünde
Temsile, eski Darülbeydi, İstanbul
ve Hâle opereti, Halk tiyatrosu san-
atkarlarımızdan müteşekkil bir grup
iştirak edecektir.

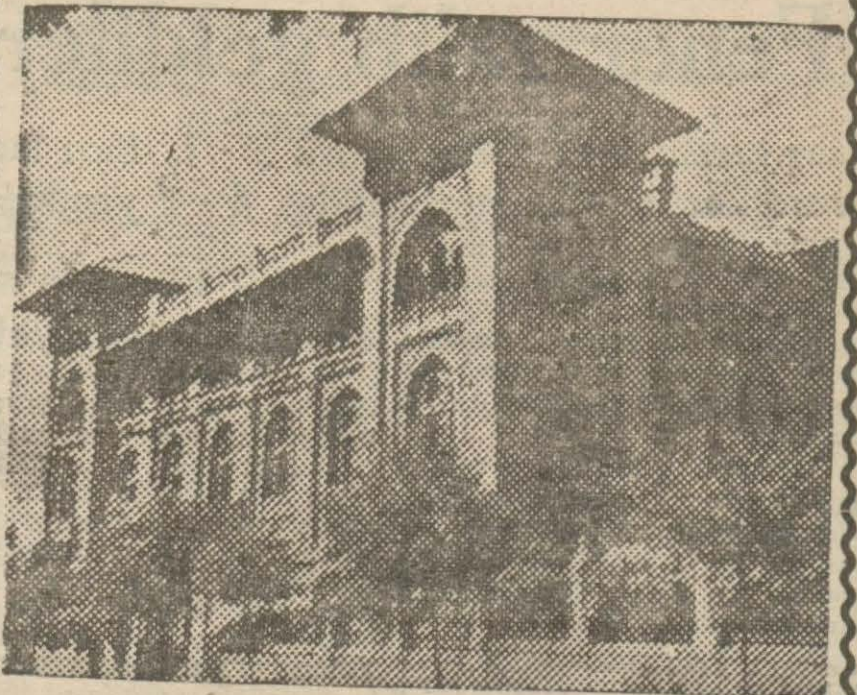
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziral ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BIRIKTIRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ibarsız tasarruf hesablarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kânun tarihlerinde çekilecektir.

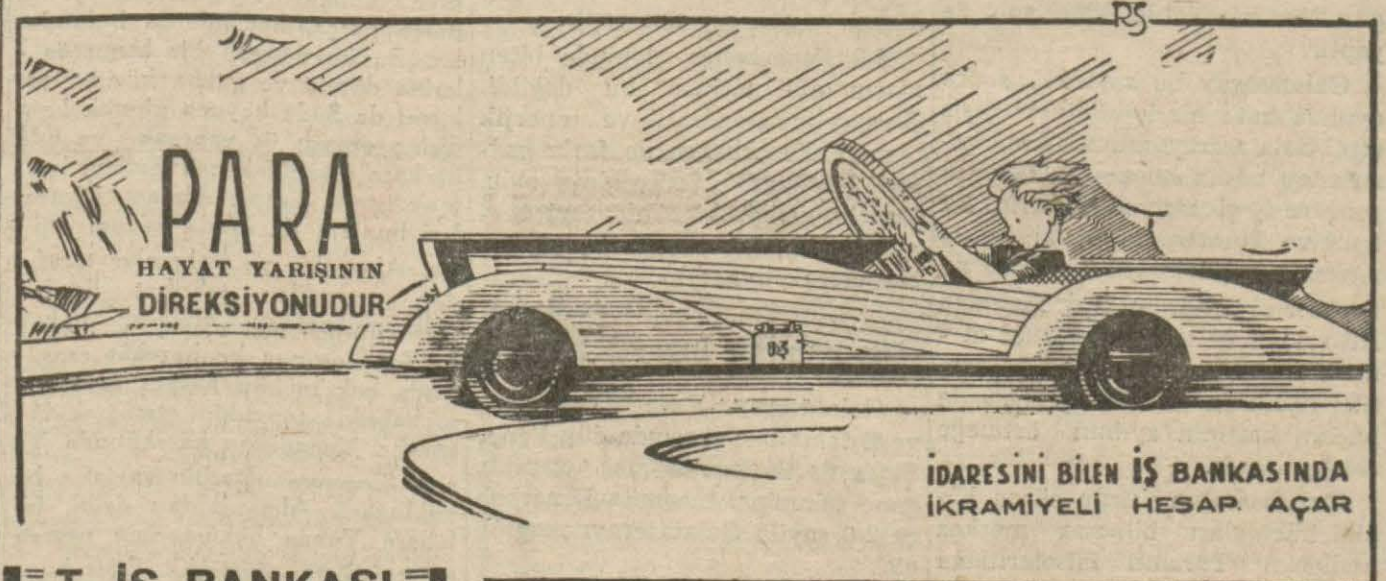
Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (11700) on bir bin yedi yüz lira olan ve Sivas atelyesinde tesis edilecek olan vagon dinamoları muayene bobin dinleme, bağaj arabaları şarj, yağ muayene ve kule saat tesisatı 20/6/941 Cuma günü saat (15) te kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (877,50) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat (14) de kadarkomisyona teslim etmeleri lazımdır. Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk sefliğinden dağıtılacaktır. (3896)

Zonguldakta Ereğli Kömürleri İşletmesi Umum Müdürlüğünden: SADE YAĞI ALINACAKTIR.

İşçi Tablodolarımız ihtiyacı için 180.000 kilo erimiş sade yağ mübayaa olunacaktır. Şartname Ankara'da Etibank umum müdürlüğünde, İstanbul'da Etibabank bürosunda ve Zonguldak'ta işletme umum müdürlüğünde görülebilir. Tekliflerin 16 Haziran 1941 tarihine kadar Zonguldak İşletme Umum Müdürlüğüne verilmiş olması lazımdır.

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA
İKRAMİYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları
1941 İKRAMIYE PLANI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet	2000 liralık	— 2000.—	lira
3	1000	— 3000.—	»
2	750	— 1500.—	»
4	500	— 2000.—	»
8	250	— 2000.—	»
35	100	— 3500.—	»
80	50	— 4000.—	»
300	20	— 6000.—	»

Büyük Bir Fırsat

30 senelik gelikli müşterileri bulunan mühim bir züccaciye mağazası bu kere müşterilerinin askere gitmesiyle boşalmıştır. Marpuçcuları Tahta-kaleye bağlayan büyük cadde üzerinde (41) numaralı bu mağaza kiraya verilecektir. Peştemallik vesaire yoktur. Ayrıca kiralık bir de büyük depo vardır. Müracaat. İstanbul Ketenciler Fındık sokak numara 6 boya mağazası İsmail Kema.

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesente ve hem de sıhhatinize faydalıdır.
BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 1 LİRADIR

Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar, Ömer Baloğlu Kuş Tüyü fabrikası. Telefon: 23027